

Стенографски дневник

НА

14. заседание

Четвъртък, 4 март 1948 г.

Открито в 15 ч. 50 м.

Председателствували подпредседателите: д-р Георги Атанасов и Атанас Драгнев.
Секретар: Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.	Стр.
Съобщения:		
Отпуски	139	мане на първо и второ четене) 149, 150
Питане	140	Законопроекти:
Законопроекти	140	1. За изменение и допълнение на закона за трудовите кооперативни земеделски стопанства. (Приемане на второ четене) 150
Предложения	140	2. За въздухоплаването. (Приемане на второ четене) 152
Дневен ред:		3. За електростопанството. (Приемане на второ четене) 154
Предложение на Националния съвет на Отечествения фронт за отзоваване на народните представители Любен Гумеров, Спас Николов и Младен Биджов. (Приемане) 140		4. За паспортите и милиционерската контрола над чужденците. (Приемане на второ четене) 155
Говорили: Докл. Пеко Таков 140, 147		5. За устройството на народните съдилища. (Приемане на второ четене) 158
Илия Радков 142		6. За Прокуратурата. (Приемане на второ четене) 162
Спас Николов 143		7. За народната милиция. (Приемане на второ четене) 164
м-р Георги Трайков 147		Дневен ред за следващото заседание 171
Георги Драгнев 148		
Предложение за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание. (Приемане)		

Председателстващ д-р Георги Атанасов: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Миленов, Александър Ковачев, Ана Розенберг, Ангел п. Илиев, Андрей Михайлов, Атанас Добревски, Атанас Биволарски, Борис Николов, Васил Петков, Васил Иванов Василев, д-р Васил Ханджиев, Васил Анев, Венера Клиничарова, Веселин Дашин, Вида Василева, Генчо Генов, Георги Григоров, Георги Михайлов Добрев, Горан Ангелов, Грую Папучкиев, Дара Михайлова, Деню Попов, Димитър Чорбаджиев, Димитър Греков, Димитър Паунов, Димо Костянинов, Дойчо Чолаков, Дочо Шишков, Ефрем Митев, Захари Христов, Иван Андреев, Иван Димитров, Иван Евтимов, Иван Попов, Иван Зурлов, Иван Мамирев, Иван Чуков, Илия Добрев, Иван Харачерев, Йордан Костов, Йордан Маргенов, Камен Червешки, Коста Крачнов, Костадин Лазаров, Крум Миланов, Крум Милушев, Кръстан Раковски, Кръстю Кръстев, Любен Гумеров, Любомир Казакон, Магда Димитрова, Макра Голева, Манол Златков, Марин Маргенов, Мата Тюркеджиева, Младен Биджов, Недялка Душкова, д-р Ненчо Николаев, Никола Разлоганов, Никола Минчев, Никола Палагачев, Никола Янев, Пана Стоянов, Пело Пеловски, Пенка Цветанова, Петър Анастасов, Петър Бабаков, Петър Братков, Петър Запрянов, Петър Ковачев, Петър Панайотов, Петър Янчев, Савва Дълбоков, Спас Христов, Спаска Воденичарска, Станка Иванова, Станю Василев, Стефа Благоева, Стефан Бакърджиев, Стоян Паликрушев, Стоян Гюров, Стоян Попов, Таню Цолов, Тодор Атанасов, Тодор Найденов, Тодор Янакиев, Христо Джонджоров, Цоло Кръстев, Янко Комитов и Янчо Георгиев)

Съобщавам на Великото народно събрание, че бюрото е разрешило отпуски на следните народни представители: Александър Миленов — 4 дни, Андрей Пенев — 1 ден, Ангел Димитров Бъчваров — 11 дни, Борис Г. Бонев — 4 дни, Ганчо Минев — 2 дена, д-р Димитър Ханджиев — 5 дни, Емчо Стайков Стайков — 2 дена, Захари Христов Захариев — 1 ден, Иван Чонос — 5 дни, Израел Майор — 1 ден, Коста Спасов Гицов — 4 дни, Манол Златков Ангелов — 11 дни, Петко Лалоз Петков — 4 дни, Петър Анастасов — 6 дни, Първа Димитрова — 4 дни, Тодор Иванов Найденов — 12 дни, Тони Бонев Желев — 6 дни, Витко Иванов — 5 дни и Георги Христов Дескалов — 1 ден.

При това следните народни представители, които са ползували повече от 20 дни отпуски, нокат допълнителен такъв, който ще се разреши, ако Събранието се съгласи.

Народният представител Асен Тодоров Чапкънов моли да му се разреши допълнителен отпусък от 4 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Александър Ковачев моли да му се разреши допълнителен отпусък 4 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Ангел п. Илиев моли да му се разреши допълнителен отпусък 4 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Борис Николов Стоев моли да му се разреши допълнителен отпусък 16 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Георги Михайлов Добрев моли да му се разреши допълнителен отпусък 10 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Деню Атанасов моли да му се разреши допълнителен отпусък 10 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Запрян Запрянов моли да му се разреши допълнителен отпусък 12 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Иван Трайчев моли да му се разреши допълнителен отпусък 4 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Иван Делев моли да му се разреши допълнителен отпусък 12 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Иван Мамирев моли да му се разреши допълнителен отпусък 5 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Йордан Петков моли да му се разреши допълнителен отпусък 8 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Костадин Лазаров Кожухаров моли да му се разреши допълнителен отпусък 13 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Никола Павлов Дрънговски моли да му се разреши допълнителен отпусък 1 ден. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Никола Разлоганов моли да му се разреши допълнителен отпусък 3 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Петър Иванов Бомбов моли да му се разреши допълнителен отпусък. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпусък, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Спас Христов Спасов моли да му се разреши допълнителен отпуск 5 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Народният представител Панко Григоров Маринов моли да му се разреши допълнителен отпуск 9 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраието приема.

Съобщавам на народните представители, че в бюрото на Великото народно събрание е постъпило питане от народните представители Илия Игнатов, Кръстю Недков, Нисим Исаков, Димитър Панайотов и Анастас Петров до министъра на народната отбрана, в което казват, че във връзка с изпълнението на разпоредбите на мирния договор, който определя точно цифрите на въоръжените сили, които е разрешено да държи България, в печата и в парламентите в чужбина се изнасят фантастични цифри по численния състав на нашата войска, с което се стремят да злепоставят нашата страна.

Народните представители, упоменати по-горе, искат министърът на народната отбрана да осветли народното представителство по този въпрос.

Питането ще се постави на дневен ред в утрешното заседание, когато министърът на народната отбрана ще отговори.

Съобщавам също, че са постъпили в бюрото на Великото народно събрание следните нови законопроекти:

от Министерството на земеделието и горите — законопроект за стопанисване и ползуване на горите;

от Министерството на правосъдието — законопроект за българското гражданство;

от Министерството на електрификацията, водите и природните богатства — предложение за приемане на държавна служба по ведомството на Министерството на електрификацията, водите и природните богатства чехословакия поданик инж. Павел Евдокимов Песбинос.

Законопроектите са отпечатани, ще бъдат раздадени на народните представители и поставени на дневен ред.

Пристъпваме към разглеждане на поставените в дневния ред за днешното заседание точки.

Първа точка:

Разглеждане и гласуване предложението на Националния съвет на Отечествения фронт за отзоваване на народните представители Любен Гумеров, Спас Николов и Младен Биджов.

Моля докладчика на комисията, която се избра, да докладва проучванията, които е направила комисията.

Докладчик Пеко Таков (к): (От трибуната) Уважаеми народни представители и представителки! Постъпили са писма от Националния съвет на Отечествения фронт в бюрото на Великото народно събрание, с които се иска от Великото народно събрание да се занимае с поведението на народните представители Любен Гумеров от Пазарджишка избирателна колегия, Младен Биджов от Радомирска избирателна колегия и Спас Николов от Ихтиманска избирателна колегия, като прецени, обсъди и реши тяхното отзоваване като народни представители, членове на Великото народно събрание.

Позволете ми, другари народни представители и представителки, да направя пред вас едно кратко изложение на фактите, които разгледа нарочната комисия, която вие озили дец избрахте, около горните членове на Великото народно събрание, от характера на които вие ще има да определите тяхното поведение.

Какво е извършил Любен Гумеров?

От обсежданятия, които околийският комитет на Отечествения фронт в Пазарджик е предприел, се установява, че той е повел един безобразен и порочен личен живот — затънал е в блатото на бласото разложение.

Второ. На 19 ноември 1947 г. през нощта натоварва на обществен кампън от с. Церво 1.500 л. вино без преосително свидетелство на съответните държавни органи и го заркарва в гр. Пазарджик, за да го продаде по незаконен път и извлече от тази противозаконна контрабандна сделка незаконна печалба, като избегне заплащането съответен акциз на държавата.

След като разбира, че това е станало вече достояние на държавните органи, упражнявайки своето влияние на партийен отговорник в околията и народен представител, той е склонил околийския представител на държавния спиртен монопол в Пазарджик Петър Николов да антидагира и фалшифицира нужните документи и с това да оформи извършеното от него престъпление. Едва след арестуването на Петър Николов Любен Гумеров признава своето престъпление.

Любен Гумеров вероятно е вдигнал ръка и е прогласувал с пълно съзнание закона за държавния спиртен монопол и вместо като член на върховния орган на държавната власт да пази като зеищата на околн си своя вот, своята клетва, която е дал пред народа да пази народния закон, той го потъпква със собствените си тежки престъпления.

Какво е извършил Младен Иванов Биджов, избранник на Радомир околия?

От направената му финансова ревизия в качеството му на секретар-организатор на Радомирското околийско земеделско професионално сдружение от 4 октомври 1944 г. до 3 януари 1947 г. е видно, че той е поканен преди започването на ревизията му да представи всички отчетни книжки и документи, обаче той е заявил, че такива липсват поради обстоятелството, че „опозицията му е извършила нападение и му е задигнала всички отчетни книжки“, без, разбира се, за това да представи административен акт, нито съвоеременно да уведоми съюза и административните власти за нападението.

Ревизията е заключила на основание на намиращите се налице някои документи и е констатирано до 19 януари 1948 г. следното положение:

Първо, укрил е два квитанционни кошача серия „Д“ от 1945 г., № 503.752 и № 954.962, с по 150 тройни листа, надлежно заверени и подпечатани от централното ръководство на Общия земеделски професионален съюз. Срещу тези кошачи е получил от местните секретар-каснери на ръка и чрез пощенски записи сумата 389.091 лв., които суми не е никъде записал, нито внесъл по сметки.

Второ, подписал си бели разписки за пътни и дневни, без заповед за командировка и протоколно решение на ръководното тяло на околийското земеделско професионално сдружение, без подписа на председателя на сдружението, а само с негов подпис, без указание за маршрута и доклад за извършената работа, и изтеглил от касата на околийското сдружение сумата 38.000 лв.

Трето, изтеглил от Българската земеделска и кооперативна банка с чекове № № 256.622, 016.938, 017070, 017.303, 017.323 от 1945 г. всичко 78.000 лв. За изразходването на така изтеглените от влоговата сметка на околийското сдружение при Българската земеделска и кооперативна банка 78.000 лв. през 1945 г. няма нищо минало на приход в касовата книга и по другите книжки на околийското земеделско професионално сдружение и не са представени никакви оправдателни документи за разхода, въпреки че горната сума е изтеглена от влогова на Околийското земеделско професионално сдружение в гр. Радомир в Българската земеделска кооперативна банка — радомирския клон.

Четвърто, продавал е всички материали, получени от централното ръководство на Общия земеделски професионален съюз на цени много по-високи от коствемата им цена съгласно указанията на съюза, а също така „за нуждите на околийското сдружение“ без разрешение на постоянното присъствие на ОЗПС и ръководното тяло на околийското сдружение е печатал материали в печатницата на Владичкии, гр. Радомир, които е продавал също така на цени 5-10 пъти по-високи, отколкото е предписал съюзът да се продават. Така например от отпечатаните от него и получени от съюза 13.500 формуляра той е вземал незаконна печалба по 18 лв. от един брой, или само от тези формуляри е присвоил незаконно 243.000 лв. По тези начини той успял да реализира една доста голяма „печалба“ от 390.881 лв. само от продадени материали, която разбира се, не е минал на приход на околийското земеделско професионално сдружение, а е прибрал в джоба си.

Пето, от получени съюзни издания, които Централното ръководство изпраща до околийското сдружение за стопанска просвета на нашите членове земеделски стопани, той е получил 36.827 лв., които също така е присвоил.

Шесто, освен секретар на околийското земеделско професионално сдружение Младен Биджов е бил и секретар на местното земеделско професионално сдружение в Радомир. Според ревизията, направена на последното, която още не е довършена, по предварителните данни на нашия ревизор до този момент Младен Биджов е злоупотребил 53.150 лв. като в качеството си на секретар-каснер на сдружението, без да е издавал квитанции на членовете на сдружението е събрал суми за фонд „Земеделски пенсии“, взаимноспомогателния и посмъртен фонд и членски вноски, които суми изцяло е присвоил.

Следователно Младен Иванов Биджов като секретар-организатор на околийското земеделско професионално сдружение и като секретар-каснер на местното земеделско професионално сдружение в Радомир от 4 октомври 1944 г. до 3 януари 1947 г. е злоупотребил общо сумата 947.949 лв., които с изчислените от нашия финансов инспектор законни лихви порастват на сумата 1.249.940 лв.

За направената ревизия има съставен протокол, който е подписан лично от Младен Биджов в присъствието на председателя на околийския оф комитет в Радомир Симеян Динев и други още двама свидетели. В същия протокол му е даден срок да внесе сумата и да представи приходо-разходните документи. Младен Биджов не е представил и до този момент никакви приходо-разходни документи и не е направил никакви възбращения по акта.

За установяване на истинността при провеждане на ревизията финансовият ревизор е разпитал лично 42 секретари на местните земеделски професионални сдружения в околията а също така е проведено и организационно събрание на местното земеделско професионално сдружение в гр. Радомир, на което е присъствувал лично и Младен Биджов, и тук той публично признава, че е вземал суми от членовете без квитанции, като се оправдавал, че той е вземал тези пари във вид на възнаграждение за услуга за изкарване по-бързо на пенсията им и др.

Горният ревизионен акт, който е тук в комисията, е обсеждан и от съдия-следователя при Кюстендилския областен съд. Трябва да се знае, че актът окончателно не е приключен и че имаме всичкото основание да считаме, че злоупотребените суми ще се увеличат.

Добре е да знаят г-да народните представители, че Младен Биджов е друг път е имал работа със съдилищата и затворите. В миналото е осъждан по и. о. х. д. № 90/1937 г. на Кюстендилския областен съд с присъда от 25 февруари 1939 г., изменена с присъда № 14 от 1941 г. на Софийския апелативен съд, влязла в законна сила на 16 март 1941 г., с която е осъден по чл. 423 плюс чл. 421, алинея първа и чл. 60 от наказателния закон на 6 месеца тъмничен затвор, затова, че като секретар-счетоводител на административно лесничейство е присвоил сумата 7.583 лв.

Какво е извършил Спас Николов? Случаят с брата на Спас Николов — Димитър Николов.

От 2 юни 1945 г. под натиска на Спас Николов, член на управителния съвет и заместник-председател на ОЗПС, постоянното присъствие на съюза е издало заповед, подписана от Борис Панаев и Георги Йорданов, с която се назначава братът на Спас Николов — Димитър Николов, от гр. Ихтиман, за съюзен организатор при ОЗПС.

отговорник на Ихтиманска, Новоселска и Самоковска околии, без да работи абсолютно нищо, без да изпрати нито един доклад за извършена работа в някое сдружение в съюза. В продължение на 18 месеца на същия Димитър Николов в съюза е trebвало всеки месец по 9.000 лв. заплата, която е получавал брат му Спас Николов, като се подписвал на ведомостта вместо него. По този начин съюзът е ошетен от този синекур в разстояние на 18 месеца със сумата над 200.000 лв. Дали тези пари Спас Николов е давал на брат си Димитър Николов или не, това ние не знаем, но от анкетата в Ихтиман, която се направи по този случай от съюза, се установи следното.

Председателят и секретар-организаторът на околийското земеделско професионално сдружение в гр. Ихтиман заявяват, че въпреки че канцеларията на сдружението се намира над кръчмата на Димитър Николов и въпреки че със същия са се виждали всеки ден, на тях е станало известно, че Димитър Николов е назначен за съюзен организатор едва на конгреса на съюза на 2 декември 1946 г. Значи, дейността на този организатор на съюза е толкова „голяма“, че даже не е сметнал за нужно в разстояние на 18 месеца да съобщи на председателя и секретаря на околийското сдружение в гр. Ихтиман, че е съюзен организатор, а камо ли да инструктира и контролира тяхната дейност. Оттук може да се съди каква е неговата организационна дейност в Новоселска и Самоковска околии, където той никога не е стъпвал по съюзна работа и за съществуването на когото нашите дейтели в Новоселска и Самоков не знаят. Трябва да се има пред вид и обстоятелството, че същият Димитър Николов е кръчмар и неотлъчно се намира в дюкяна си.

Въпреки многократните мои напомнявания, че това не е редна работа и че някой ден съюзните членове ще държат отговорност за това, Спас Николов не обърна внимание на тези другарски предупреждения, смятайки организацията на трудещите се селяни и селски за мушия, откъдето може да се граби съвсем безотговорно и безнаказано.

Изнесен горният случай на конгреса на ОЗПС, той възбуди основателно възмущението на хиляда души делегати. Въпреки подканит, които му се направиха, Спас Николов не пожела да вземе думата и да отговори на обвиненията, а предпочете да напусне това несприятно за него заседание на конгреса, в което делегатите не изказват и критикуват ръководството на съюза. Конгресът взе решение, новото съюзно ръководство да се занимава подробно със случаите и след като се установи истинността на изнесеното, съюзът да търси, съгласно законите в страната, отговорности от Спас Николов.

Случаят с народната пенсия на Спас Николов.

Във основа на медицински преглед, извършен в Банковата болница от лекарите Спасов и Веселин Попов Николов, които констатираха, че Спас Николов е болен от миокардит и въз основа на удостоверение № 978/21. V. 1946 г. от секретариата на Българския народен земеделски съюз, с което се установява, че Спас Николов е бил дълго време нелегален в балкана, много бит и намущан на 12 места по тялото, на Спас Николов е отпусната народна пенсия, като му е призната загубена работоспособност 80%. Номерът на неговата пенсионна книжка е 4996, от 1. I. 1945 г. Досега Спас Николов получава редовно по 6.000 лв. месечно народна пенсия, — значи, 72.000 лв. годишно. При получаване на пенсионната си книжка същият е получил наведнаж 108.000 лв.

Какво значи 80% неработоспособност, вие ще съдите, уважаеми народни представители и народни представителки.

Министър Георги Трайков: И в Парламента ще го видите, че е здрав като бик.

Докладчик Пеко Таков (к): Аз съм работил близо две години като негов подведомствен, като втори секретар на съюза, а той — като първи секретар. Той се оказваше доста издръжлив и работоспособен човек, но не за делото на народа, а за пълкени и користи дела от рода на тези, които аз тук пред вас излагам.

Случаят с плата, взет от Спас Николов.

Използувайки служебното си положение, той е поискал 300 м. американ и 300 м. окефорд от държавните тъкачни фабрики в Бяла Слатина, Варна и другаде. Дирекцията на държавните нмоти по негово искане с писмо № 22394, от 19 септември 1946 г., е наредила до фабриката в гр. Бяла Слатина да изпрати за нуждите на ОЗПС 100 м. американ и окефорд с писмо № 824, от 25 октомври 1946 г.; държавната тъкачна фабрика в Бяла Слатина съобщава, че изпраща с наложен платеж на съюза 50 м. американ и 50 м. окефорд, като фактурата и фактура № 107. Спас Николов, за да може да присвои плата, нарежда на административния секретар на съюза Ангел Цветанов, негов приближен, шом дойде платът, да не се качва в склада на ОЗПС, а да се прибере другаде, защото шели да го изядат мишки. Цветанов нарежда на разселния при съюза Никола Атанасов да остави плата в магазина на Братя Бакърджиеви, ул. „Цеге“ № 4, в съседния етаж на съюза. После Цветанов извиква касиера на съюза и му казва, че този плат погрешно е адресиран до съюза, взема писмото и фактурата и плаща парите, които касиерът е броял при освобождаването на плата. След като почна да се шушука, научаваме се в Постоянното присъствие къде е платът и го извехме и поставихме на разположение на властите.

Случаят с прасето и календарите.

През м. октомври 1945 г. Постоянното присъствие на Общия земеделски професионален съюз взема решение да отпечата съюзния календар за 1946 г. в 500.000 броя. Нарежда се на канцеларията на съюза да изготви писма до трите най-големи литографии „Балкан“, „Звезда“ и „Изкуство“, с които същите да бъдат покани да дадат писмени оферти за цената и орока по отпечатването на календарите. За човек, който да се грижи за тази работа, бил натоварен помощник-началникът на канцеларията Асен Вълков.

Още преди изпращането на писмата Спас Николов проявил не-обикновено голям интерес към отпечатването на календарите. В един късо време той, без да е натоварен от Постоянното присъствие, иззима тази работа в свои ръце, като е заявил, че за да предизвика съюза от грешки и ошетяване, той сам лично ще води преговори с отделните фирми.

Край на годината приближавал, а оферти за отпечатването на календара още нямало. Юриконсултът на съюза Зафир Златаров често е напомнял на Спас Николов, че трябва да се обиколят литографите, за да се провери защо същите закъсняват с изпращането на офертите, но Спас Николов е отклонявал това, като е казал, че той е в лична връзка с тях. Помощник-началникът на канцеларията Асен Вълков на няколко пъти е сварвал Спас Николов да води телефонен разговор със собственика на литография „Изкуство“ — Матей Матеев, като един път при такъв разговор Спас Николов му е казал да не се бои, календарът ще бъде отпечатан от него.

Когато вече повече време за чакане нямало, защото ОЗПС рв-скувал календарът да излезе през м. февруари 1946 г., Спас Николов заявява, че литографите „Балкан“ и „Звезда“ се отказват да вземат отпечатването на календара и остава само литография „Изкуство“, където той с големи усилия е успял да склони собственика Матеев да отпечата календарите за 5.500.000 лв. — значи, по 11 лв. всеки един календар.

Когато се научих — като втори секретар на съюза — че другите фирми не искат да вземат участие в отпечатването на календара, допуснах, че литография „Изкуство“ ще използва това положение, за да вземе по-голяма цена за отпечатването, и извиках представителя на литография „Изкуство“, Илия Будинов, за да преговарям за намалената на исканата цена поне с 2 лв. за брой — значи, общо с 1.000.000 лв. — т. е. да слезат от 11 лв. на 9 лв. Направи ми всички впечатления, че представителят на литография „Изкуство“ дойде при мен не сам, а беше най-осторожно придружаван от Спас Николов. Последният, вместо да ме улесни в усилията ми да се намали цената на календара, защото и двамата трябва да браним интересите на съюза с еднакво усърдие, още с влизането си започна да ме убеждава да не си троя гърдите, да не се мъча никак да намалявам цената, защото той е направил всичко възможно в разстояние на две седмици и от 11 лв. по-долу в никакъв случай не се съгласяват да отпечата календара. Представителят на литографията Илия Будинов, подкрепен от Спас Николов, не се съгласи да намали нито стотинка от 11 лв.

Понеже вече време за отлагане нямаше и отпечатването на календара трябваше да започне, ние бяхме принудени да се съгласим с отдаването за отпечатване календара, въпреки че у мен вече беше се оформило убеждението, че в тази сделка има нещо нечисто.

Междувременно на 5 или 6 февруари 1946 г. Спас Николов извиква съюзния шофьор Никола Кръстев и му казва да стегне колата добре защото ще трябва да отпътува заедно с председателя и секретаря на околийското земеделско професдружение в Айтос Димитър Армейков и Витан Куцаров, за да купят за Спас Николов около 300 кгр. свинско месо.

Същия ден Илия Будинов, пълномощник на литография „Изкуство“, съобщава на Спас Николов да отиде внимателно на моста на ул. „Греф Игнатиев“ и „Евлоги Георгиев“, за да уредят „оня работа“. След малко Спас Николов извиква съюзния шофьор Никола Кръстев и му казва, че ще отидат у дома му на ул. „Милин камък“ 19, за да му даде 50.000 лв., с които да замине за Айтос и закупи 300 кгр. свинско месо. Когато стигнал с колата до моста, Спас Николов слезъл от колата и казал на шофьора да отиде и го чака в дома му, където той скоро ще се върне, ще вземе от къщи пари и ще му ги даде.

Шофьорът подкарал колата бавно и наблюдавал как са се срещнали Спас Николов и Илия Будинов, и последният му дал нещо, което Спас Николов сложил в джоба си. След малко той се върнал в къщи, където вече шофьорът е пристигнал преди него, и вместо да вземе от къщи пари, както му е казал, той е доволен вид захвърлил чантата си на един стол, извадил от джоба си един пакет с пари и отброял 50.000 лв. на шофьора.

Шофьорът заедно със съюзния чиновник Александър Петров и председателя и секретаря на околийското земеделско професионално сдружение в Айтос заминават със съюзната кола за Айтоска околия, на повече от 400 км. от София, в голям сняг, за да търсят евтнин прасета за Спас Николов. След 5-6 дни съюзната кола се завръща, след като из пътя на няколко пъти се е повреждала и съюзът е дал 13.000 лв. за бензин и поправки. След като се завърна, поради дългия път и големия непроходим сняг, на колата трябваше да се направи основен ремонт, за който ние платихме 200.000 лв.

Министър Георги Трайков: Ами прасето?

Докладчик Пеко Таков (к): След като съюзът събра редица данни по горния случай, направи постъпки пред главния прокурор на републиката.

От писмените признания на Илия Будинов пред главния прокурор на републиката, които са саморъчно подписани и се намират тук в досието, . . .

Министър Ради Найденов: Дадени саморъчно и подписани.

Докладчик Пеко Таков (к): Дадени саморъчно и подписани — се установява, че Спас Николов е получил около 500.000 лв. подкуп за тази сделка. (Оживление)

Позволете да зачета най-важния пасаж, саморъчно написан от Илия Будинов и подписан от него пред главния прокурор: (Чете)

„Често влизахме заедно със Спас Николов при другия секретар на съюза, Пеко Таков, докато се водеха разговорите по цената на календара. Пролучаваше старанието на Спас Николов да наложи

на др. Пеко Таков, непременно календарът да бъде възложен на печатницата на Матей Матеев — на нашата печатница — и то по предложението от нас цени. Спас Николов казваше на Пеко Таков: „Уморити хора, няма да намалят! Натисках ги много, но вижда се, че ще останат на тази цена. Времето минава и ще се захкнее, трябва да го отпечатам.“ И при това положение календарът беше даден при цена 11 лв. единият екземпляр. Уговореното комисионно между Матей Матеев и Спас Николов бе предавано чрез мене на няколко пъти на Спас Николов. Последната сума около 100.000 лв. му предадох на ръга на „Граф Игнатиев“ и „Евлоги Георгиев“ — както е писано — за която цел го извиках по телефона.“

От гореизложеното се вижда, че Спас Николов за своя лична облага е подпомогнал в качеството си на първи секретар на съюза и народен представител собственика на литография „Изкуство“ да ошети съюза с повече от 1.000.000 лв. Интересно е, че за отпечатването на календара за 1947 г. на офсетова хартия, по-качествена — за 1946 г. беше отпечатан на плакатна хартия, която е по-евтина — на същата литография заплатихме не 11 лв., а 8.80 лв. на календар, а календара за 1948 г. отпечата литография „Балкан“ на офсетова хартия при двойно по-скъпа цена на хартията и мастилата за 7.68 лв.

Другари народни представители и народни представителки! С ваколно основание и с дълбоко и здраво чувство за справедливост, което носи нашият народ в своите гърди, повлиян благотворно от ежедневното възпитание и личния пример, който шедриява нашият учител др. Георги Димитров, за вярия и предава служба на народа, населението от Пазарджишка, Радомирска и Ихтиманска околии иска с право най-строгото наказание на тези, които му измениха и затънаха до гуша в блатото на моржното разложение и обществена корупция.

Основоположникът на социализма у нас Димитър Благоев — Дядото — в своя забележителен научен и философски труд „Принос към историята на социализма в България“, разглеждайки она част от великото творение на Маркс, където се говори за накоплението на капитала, правейки строг научен анализ за това първоначално натрупване на капитала в нашата страна, заключаваша, че един от пътищата за първоначално натрупване на капитала у нас е посредством крупните гешефти, които са извършвали тогавашните народни представители, използвайки своето положение като такива при устройството на нашия нов държавен и стопански живот.

Така беше до 9 септември 1944 г. Министерските постове и банките в Народното събрание бяха място, откъдето най-лесно, достъпно и безнаказано можеше не само да се продават интересите на целия народ и държавата, да се тласка тя към опустошителни войни, бедност, стонака и културна изостаналост, но и място, откъдето тези самозванци и узурпатори на властта се несметно и безпременно обогатяваха и трупаха капитал за лично свое благополучие и във вреда на народа. Много депутати излизаха някога в края на своя мандат с мелници, с участие в индустриални предприятия, в банки или с закупени крупни полски и други имоти.

Всичко това е вече предмет на черното и порочно минало.

Когато говорим за лича на народния представител, на истинския народен представител и избраник на народа, ползуващ се с дълбокото негово доверие, позволете да ви припомним думите на Сталин за народния представител. Сталин в своята реч на предизборното събрание на избирателите от Сталинския избирателен окръг на 11 декември 1937 г., като се позовава на она част от конституцията, въз основа на която е прокаран законът за правото на избирателите да отзовават своите народни представители преди срока, ако те почнат да хитруват, ако те се отклонят от пътя, ако те забравят своята зависимост от народа, от избирателите, казва:

„Депутатът трябва да знае, че той е слуга на народа, негов пратеник във Върховния съвет, и той трябва да следва линията, която му е предначертана от народа. Отбие ли се от пътя, избирателите имат право да поискат насрочването на нови избори, а отбил ли се от пътя депутатът има право да изпатят по дяволите. Това е забележителен закон. Мойт съвет“ — казва Сталин — „съветът на кандидат за депутат към своите избиратели е да се помни това право на избирателите: правото да отзовават своите депутати преди срока, да следят своите депутати, да ги контролират, и ако те рекат да се отбият от правия път, да ги смъкнат и поискат насрочването на нови избори. Правителството е длъжно да насрочи нови избори. Мойт съвет е да се помни този закон и да се използва при случай.“

И по-нататък: (Чете)

„Въобще“ — казва Сталин — „какво трябва да искаме от своите депутати, ако вземем най-елементарните от всички възможни изисквания? Избирателите, народът трябва да иска от онеите депутати да стоят винаги на висотата на своите задачи, да не изпадат в своята работа до равнището на политически еснафи, да стоят на своя пост като политически дейци от ленински тип, да са също такива ясни и определени дейци като Ленин; да са също така безстрашни в боя и безпощадни към враговете на народа, какъвто беше Ленин; да са свободни от всяка паника, от всяко подобие на паника, когато работата започва да се усложнява и на хоризонта се очертава някаква опасност; да са също така свободни от всяко подобие на паника, както беше свободен Ленин; да са така мъдри и непробързани при решаването на сложни въпроси, както е нужно всестранно ориентирано и всестранно пресметане на всички плюсове и минуси, какъвто беше Ленин; да са също така правдиви и честни, какъвто беше Ленин; да обичат своя народ, както го обичаше Ленин.“

Отечественофронтовският народен представител, истинският представител на народа, получил неговото доверие, носи с най-висока чест и достоинство високото звание народен представител на Великото народно събрание.

Отечественофронтовският народен представител е член на най-върховния орган на държавната власт — на Великото народно събрание. Той пази като зеницата на око си постановленията на Конституцията на Народната република България, той пази народния закон, за който той е вдигнал ръка, той пази свето клетвата, която е положил пред народа.

Отечественофронтовският народен представител — ни учи др. Георги Димитров — е честен, неподкупен, непорочен, чист служител на народа, пазещ здравия народен морал, смело и самоотвержено защитаващ докрай, при всички условия, интересите на избранияго народ и родина. Отечественофронтовският народен представител обича безпределно своя народ и разгръща до крайни предели свои ум, знания и работоспособност за благо, изключително за благо на народа. Народният представител е пример на новия гражданин в Народната република България. (Ръкоплескания)

Така ни учи и възпитава нашият учител др. Георги Димитров — да служим на народа и скъпата ни родина с личния свой пример. И същевременно др. Георги Димитров ни учи как да чистим безпощадно от нашите редове в интереса на народа онези, които са немалили народа, измамили са избирателите или са им изменили с действия на грабителите на народната пара, действия, които могат да бъдат съвместими с морела на мъшеника и престъпника когато преследва законът, но в никой случай с званието, почетното звание на истински представител на народа във Великото народно събрание.

Да браним званието народен представител, политически деец, както това прави др. Георги Димитров!

Да служим вяро и предамо на народа, както му служи др. Георги Димитров!

Да преследваме престъпниците и народните грабителите, които са се съюзили с народните врагове, както ги преследва др. Георги Димитров!

Ето защо, уважаеми народни представители и народни представителки, комисията, която вие избрахте миналия ден, прави следното предложение:

Позовавайки се на чл. 29 от Конституцията на Народната република България, който казва: „Народните представители не могат да бъдат задържани и зрещу тях не може да бъде възбудено наказателно преследване, освен за тежки престъпления, и то със съгласието на Народното събрание, а ако то не заседава — със съгласието на Президиума на Народното събрание. Такова разрешение не се иска в случаите на заварено тежко престъпно деяние, в които случаи само се известява незабавно Президиумът на Народното събрание. Народните представители не отговарят наказателно за изказаните от тях мнения и за гласуванията си в Народното събрание“; позовавайки се на чл. 49 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание, който гласи: „При случаи на приложение на чл. 105 от наредбата-закон за избиране на народни представители, избира се от Събранието анкетна комисия, която след надлежно проучване предава на Събранието писмен доклад“; и на основание чл. 105 от закона за избиране народни представители за обикновено Народно събрание, който гласи: „Народното събрание може да отнеме мандата на всеки народен представител, в случай че той измени грубо на идеите и програмата, в името на които се е кандидатирал и е бил избран, или при очевиден нарушение на основните положения за дисциплината на своята партия. Решението за отзоваване Народното събрание може да вземе по мотивирано предложение на централното ръководство на партията, а чиято листа се е кандидатирал избраният народен представител, и за народни представители, избрани с листите на Отечествения фронт — на Националния комитет на Отечествения фронт“ — въз основа на всичко това, комисията, която Великото народно събрание е избрало в състав: Пеко Таков, д-р Иван Пашов, Тачо Даскалов, Георги Данков, Христо Лилков, Тодор Тихолов, Владимир Димчев, Георги Михайлов, Янко Марков и Борис Бонов, съгласно чл. 28 от Конституцията на Народната република България, във връзка с чл. 49 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание и чл. 105 от закона за избиране народни представители за обикновено Народно събрание, се занима с писмените предложения на Националния съвет на Отечествения фронт под № № 544, от 26 февруари 1948 г., 551, от 27 февруари 1948 г., и 552, от 27 февруари 1948 г., за отзоваване на народните представители Любен Тодоров Гумнеров, от Пазарджишка избирателна колегия, Младен Иванов Биджов, от Радомирска избирателна колегия, и Спас Николов, от Ихтиманска избирателна колегия, и след като надлежно проучи същите писмени предложения на Националния съвет на Отечествения фронт и ги намери за основателни, реши:

Предлага на Великото народно събрание да отзове народните представители Любен Тодоров Гумнеров, Младен Иванов Биджов и Спас Николов.

Председателствуваш д-р Георги Атанасов; Има думата народният представител Илия Радков.

Илия Радков (з): (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Народното въстание на 9 септември отне властта от монархо-фашистите и цялата власт премина в ръцете на народа. Така обезправените, които дълго време понасяха ударите на жестокия живот, си възобиха право за човешки живот. И действително дълбоките икономически и социални преобразования, които Отечественият фронт и неговото правителство предприеха във вси-

шки области на нашия живот, ни водят към един осмислен човешки живот, към добруване, към градежа на социализма в нашата страна. Целият трудов народ по градове и села е обхванат от голям творчески трудов ентузиазъм.

И в този момент, когато трудовият народ се е включил в изпълнението на всички правителствени мероприятия, когато земеделците-стопани и стопаници с жар са се отделили на изпълнението и преизпълнението на пролетната септбвна кампания за подсигуряване изхранването на нашия народ, Националният съвет е внесъл предложение във Великото народно събрание за отнемане мандата на трима народни представители. Това е едно ярко доказателство, че народът бди за поведението на своите избраници, че Димитровската Конституция е народно дело и че тя е започнала да се прилага от най-висшия орган на нашата страна — Великото народно събрание.

Съгласно чл. 4 от Конституцията представителите на народа във всички представителни органи са отговорни пред избирателите. Избранниците могат да бъдат отзовавани и преди срока, за който са избрани.

В това предложение, което е направено от Националния съвет, за отзоваването на трима народни представители, липсва всякакъв политически елемент. Изговането от Народното събрание на тези депутати се иска изключително затова, че те са използвали служебното си положение за корист, измама и рушвет, с една дума за това, че са злоупотребили с народното доверие и следва да напуснат редовете на Великото народно събрание.

Те не повярваха в текста на чл. 73 от Димитровската Конституция, че само чрез труд може да се печели в нашата страна, че трудът се заплаща в зависимост от количеството и качеството на извършената работа, че трудът е въпрос на дълг и чест за всеки работоспособен гражданин. Всеки гражданин е длъжен да се занимава с обществено-ползесен труд, да работи според своите сили и способности. Тия трима народни представители обаче се оказаха безсилни да надвият порочните си наклонности, завещани от миналото, и се поддадоха на поражение, разтление, измама и рушвет. Те не се довияха от безпримерния героичен подвиг на нашите възрожденци и на славните партизани, паднали за свободата и независимостта на нашата родина, нито от героичния трудов ентузиазъм, който е обхванал нашия народ за повече блага и прогрес на нашето народно стопанство. Те даже не помислиха за собствените си деца, за наследството, което им завещават. Те помислиха, че могат безнаказано да грабят и крадят народната пара, а след това, без да работят, да ядат краденото.

Представителят на комисията, докладчикът, докладва подробно за престъпленията, извършени от всеки един от тези трима народни представители. Аз не ще влизам в подробностите на техните престъпления. Искам обаче да спомена само онези неща, които докладчикът пропусна.

За Спас Николов се каза, как той е раздавал на своя брат парата на ОЗПС, макар да не е бил никакъв организатор и да си е само седал в своята крчма. Каза се също как Спас Николов е използвал превозните средства на съюза, за да отиде в един зимен ден, в дълбок сняг, до някъде, и то не за да качи на колата 20-30 кгр., а да качи 300 кгр. прасе и да си го докара в един момент, когато народът купуваше месо с купон. Каза се най-после и за календара. Имаме вече и самопризнанията на оня, който е дал рушвета. Аз питам — и искам Спас Николов да отговори — за да можете и вие да имате една преценка за писмото, отправено до Президиума: известно ли е на Великото народно събрание, че предложеният за отзоваване народен представител Спас Николов, от Ихтиманската избирателна колегия, е купил през м. октомври 1947 г. апартамент на ул. „Янтра“ № 3, София, за 2.300.000 лв., който е записал на името на жена си? Това съобщава Иван Иванов, ул. „Маршал Тито“ № 1. От проверката, която направихме, се оказва, че действително такъв апартамент е купен на 29 октомври 1947 г. и е записан на името на жената на Спас Николов.

Според събраните сведения за Спас Николов преди да стане народен представител и преди да бъде главен секретар на Общия земеделски професионален съюз, Спас Николов не е притежавал средства, за да може да купи апартамент за 2.300.000 лв. Това е също доказателство, че действително Спас Николов е използвал служебното си положение и като народен представител, и като секретар на Общия земеделски професионален съюз, за да трупа пари по незаконен начин и да си подсигури бъдещето, утрешния ден.

Аз съм дълбоко убеден, че Великото народно събрание няма да се подвоуми, да вземе решение да изхвърли из редовете си Спас Николов, а също така да бъде даден под съд, за да бъде върната народната пара в народната каса. (Ръкоплескания)

Младен Биджов, също народен представител, в качеството си на секретар-организатор на раломирското околийско сдружение на Общия земеделски професионален съюз, е злоупотребил над 1.250.000 лв. За 701.000 лв. той е подписал протокола, като не е направил никакви възражения. Направил е само възражението, че кипката му са били откраднати от опозицията и затова не могъл да представи никакви оправдателни документи. Аз смятам, че също така и неговото деяние е доказано и той ще трябва да понесе наказанието си. Младен Биджов е злоупотребил и 200.000 лв. на Българския земеделски народен съюз.

За Спас Николов искам да ви кажа още, че той е, тръгнал по назва в Ихтиман и е карал случайни хора да подписват за дружбите, че подкрепят неговото изложение до министър-председателя и до съюза, с което той иска анкета. Разбира се, дружбите не знаят за неговите деяния и престъпления. Затуй ние искаме от тая трибуна да се направи едно изложение, за да видят те какви големи престъпления е действително извършил Спас Николов като

народен представител и като секретар на Общия земеделски професионален съюз, за да бъде убеден и последният човек, че ние не гоним Спас Николов за политика, за политически престъпления, а го гоним изключително за вулгарните престъпления, извършени от него в Общия земеделски професионален съюз. (Ръкоплескания)

И Младен Биджов, след като се убедил, че ще бъде задържан и отговорен за тази грамадна сума, тръгнал из околните, и дълж и нашир, да говори, че ще му бъде скроен капан, че той се бил борил за интересите на селяните и затова не го харесвали, че не е чудно да му бъде отнет депутатският мандат и да го поставят в затвора.

Така също и престъпленията на Младен Биджов са доказани и подписани от него. Но той още иска да заблуждава хората от Раломирска околия, като разправя, че му се скрива капан. Не капан му се скрива, а Великото народно събрание иска да му отнеме мандата за злоупотребата от него народна пара, събрана с труд, и да го накара да върне тая народна пара отново в касата на Общия земеделски професионален съюз.

Също така е доказано и престъплението на Любен Гумнеров. Въпреки че е заемал отговорно място в Димитровската партия, иска се и неговото отзоваване. Нас може само да ни радва фактът, че една партия с традицион, бих казал със славни традиции, държи на честта и достоинството си и не се спира пред нищо, за да измъкне из редовете си всеки, който злоупотреби с нейното доверие и с доверието на народа.

По тия съображения аз казвам: не може при тий изнесените факти и за тримата народни представители да не се иска не само отнемане на депутатския им мандат, но и даването им под съд. И аз обръщам вниманието на главния прокурор на Народната република да направи всичко възможно, щото откраднатата народна пара от Общия земеделски професионален съюз да бъде върната с лихвите в касата на народа. Няе дълбоко вярваме, че те трябва да получат и ще получат строго наказание, което да служи за назидание на всички, които дръзнат по този начин да използват народното доверие за лични облаги.

Със сарведливото наказание на тия трима народни представители ние ще вдълхнем още по-голяма вяра на трудовия народ, че само пътят, който е начертан от вожда на Българския народ, от министър-председателя Георги Димитров, е път на народа, където решаващ фактор е само трудът, където с всички средства ще се пазят интересите на трудовия народ за щастие, благоденствието и радостта на народа и за щастие на бъдещите подрастващи поколения. В един момент, когато се изгражда единството на Българския народ, за да може той да разреши с чест поставените задачи от страна на вожда на Българския народ, от министър-председателя, иска се Великото народно събрание да не търпи нито едни, който е решил в този момент да служи за назидание си щастие и да си създава спокойствие чрез крадени пари, чрез рушвет.

Ние ще вървим по пътя, който ни сочи др. Георги Димитров, и ще работим всички за изграждане щастие на целокупния Български народ, за гарантиране спокойствието на нашата родина, знаейки, че в щастие на народа и в спокойствието на родината ще намерим личното си щастие и личното си спокойствие. (Ръкоплескания)

От името на парламентарната група на Българския земеделски народен съюз аз декларирам, че ние ще гласуваме еднодушно за отнемане мандата и на тримата народни представители. (Ръкоплескания)

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Има думата докладчикът на комисията, народният представител Пеко Таков, за допълнителни разяснения.

Докладчик Пеко Таков (к): Оточнявам предложението. Комисията предлага на Великото народно събрание да отзове народните представители Любен Тодоров Гумнеров, Младен Иванов Биджов и Спас Николов.

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Има думата народният представител Любен Тодоров Гумнеров, за да даде обяснение. Отебствува.

Има думата народният представител Спас Николов. (Оживление)

Някой от земеделците: За пръв път излиза.

Спас Николов: (з) (От трибуната) Гъжи и г-ла народни представители! Вярно е, че за пръв път излизам на тази трибуна, както се обадиха някои от народните представители, въпреки че бях народен представител в обикновеното и сега във Великото народно събрание. Аз ще кажа по-късно, защо за пръв път излизам на тази трибуна.

Предизвикан съм да говоря за себе си, а най-трудното е човек да говори за себе си. Нямаше да се впускам в миналото, ако др. Пеко Таков, между другите обвинения, които ми се отправиха, не ме обвинява, че аз съм получил народна пенсия, без, разбира се, да съм болен и без да я заслужавам.

На 19-годишния възраст на 9 юни аз вземах активно участие о пушка в ръка в Ихтиман и Пазарджик в сраженията срещу фашистите. Оттеглихме се около 15-16 души в балкана. Само след четири дни другите напуснаха балкана, но аз останах самичък и продължих месец и половина. Другари! Ако желаете, ще направя изложение с имена, с всичко.

Един народен представител: Това няма значение.

Титко Черноколев (к): Недей забравя, че има документи за теб от този период.

Спас Николов: Устроиха ми засада, арестуваха ме и ме закараха в Пазарджик. Оттам ме закараха с влака в Ихтиман, където искаха да ме убият. Още като ученик аз взихах участие в младежкото движение в Ихтиман. Между Пазарджик и Ихтиман, когато влакът пристигаше към гара Ихтиман, знаехме, че ще бъде убит, аз скочих от влака във движението и избягах отново в гората. Оттам се промъкнах неlegalно и стигнах в София. Септемврийските събития ме завариха в София. Аз взех участие като неlegalен в София. Създадох първото временно постоянно присъствие на Младежкия съюз, в което аз участвах като член. През априлските събития аз бях във връзка с централния комитет в София и с пловдивския областен комитет. Това го знае и Георги Драгнев, който беше тогава член на централния комитет. След атентата в черквата „Св. Неделя“ аз се измъкнах от София и бях заловен в с. Ветрен от тогавашната полиция. Откаран в Пазарджик, от мене се искаше да призная връзките си с Георги Пекански и Георги Левитарски, които бяха съобщили, че аз съм във връзка с централния комитет в София и с този в Пловдив. От мен искаха да призная и разкрия всички петорки и тройки в хората, които са взимали участие в тази организация.

Два народни представители и представители! В продължение на 9 дни аз бях бит 11 пъти.

Тодор Тихолов (с): Това може да е вярно, но кажете по престъпленията, в които Ви обвиняват сега.

Един народен представител: Толкова по-зле, че сега крадеш!

Спас Николов (з): Изнесе се тук, че аз съм получал пенсия незаконно, че не съм вземал участие в борбите и не съм болен. На това ще трябва да дам опровержение. — Най-после бях хвърлен в избата, намушкан на 14 места с нож — това го знаят и Димчев, и П. Русинов, които бяха арестувани — бях хвърлен в избата, за да умра. Оставиха ме 10 дни без вода и трябваше дъщерята на П. Русинов и дъщерята на П. Долгерев, затворени в една малка стаячка, да влизат във връзка с мен, да направят една малка фужийка от книга, която мушката през вода, аз я наляпах, наляпах през нея вода и пиех. Осем дни ме снабдяваха с вода по този начин, за да остана жив.

След това, другари, аз дойдох в София. Продължих работата в организацията. Непрекъснато 25 години аз неотклонно съм стоял на единоронтовски позиции. През цялото време съм бил сподвижник на Георги Драгнев. Ако той е тук, нека отговори, че не е така. Аз непрекъснато взихах участие във всичко.

В 1932 г., когато Димитър Гичев измени и на земеделското движение, и на Работническата партия, аз, като председател на Софийския окръг, и други издадохме историческия манифест, обявихме се решително против Гичев, откачихме цяла Софийска област, защото той допусна да бъдат изгонени работническите депутати от Народното събрание тогава, а заедно с това целеше да отслаби позициите на Земеделския съюз и да даде възможност на реакцията да върши каквото си пожелает.

Черню Чендов (к): Това няма нищо общо с календарите и с прасето!

Един народен представител: Кажете, защо през септемврийските събитията капитан Йосифов те освободи? Не е ли за предателството ти спрямо др. Кискинов, на когото бяха направил клопка?

Спас Николов (з): Ще ви кажа за Кискинов. Аз бях 62 дни в участъка в Пазарджик. Когато ме изкараха оттам, докараха ме на гара Костенец и ме хвърлиха в избата, от мен искаха да направя признание. Аз разбрах, че има предателство. Пуснаха ме и отидох в село. Аз не извърших предателството. Това е история. Ако е необходимо ще кажа всичко. Аз спасих Кискинов. Взехме продукти и хляб и те заминаха зад граница. След това взех месеца аз наново бях в неlegalност и се криех тук в София. Има хора, които ще установят това.

Един народен представител: Има показания от кмета на селото за това предателство.

Спас Николов (з): Това е фашистки кмет, а в последния момент, за да получи 50.000 лв. . . .

Един народен представител: Ти беше във връзка с тях и той те издаде след 9 септември.

Спас Николов (з): Ние не ги предадохме, но ги спасихме и те заминаха.

Титко Черноколев (к): Има документи за тая твоя дейност.

Спас Николов (з): И така другари, аз продължих своята борба. Стигнахме до 9 септември. Преди 9 септември аз върших работа. Минавам набързо. На 9 септември аз влязох в Софийския областен отечественофронтовски комитет, заедно с други, които сега са тук народни представители.

Един народен представител: Не е важно миналото. Говорей за настоящето.

Спас Николов (з): Моля, ще дойда и до настоящето.

Онези, които искат сега да посетят на моя мавдат, тогава, в първите дни, рядко се мъркаха. Тогава, в началото, в Земеделския съюз бяхме само десетина души. Някои от тях бяха на служба до 9 септември, криеха се, не смееха да излязат, защото не вярваха, че делото ще успее, а късно един по един почнаха да излизат и да се нареждат на линията на борбата.

В първите дни заедно с капитан Димитър Попов, в последствие генерал, аз бях пратен от Софийския областен комитет в с. Долни Лозен, в с. Горни Лозен за усмиряване на войниците, запазване на морала им; след това бях в противовоздушната защита и т. н. На третия ден в 8 часа вечерта аз бях повикан във Военното министерство при Дамян Велчев, тогавашен министър на войната, при началник-щаба Маринов и днешния министър на вътрешните работи Антон Югов, за да ми кажат, че това, което сме направили тогава в продължение на два дена с капитан Димитър Попов за гаранционите около София, е дало великолепни резултати, че аз ще трябва да замина вечерта заедно с двама други другари и един от Военното министерство с аероплан през нощта при пета дивизия, която е била разбита, която се е присъбила, и там да упражним всички усилия да бъде задържана. Ние не замисляхме, защото на другия ден към обед се получиха известни сведения.

След това, другари, по нареждане на нашата организация аз останах в ОЗПС като секретар.

Сега, другари, аз идвам на обвиненията. Аз дължа да ви заявя: никога в живота си от отговорности не съм бягал и не бягам, готов съм да ги нося, носил съм ги и ще ги нося. Никой не е без грешки. Човек, който работи, може някъде да извърши и грешки. (Оживление) Но дали всички тия неща, които тук се съобщават, са така, дали отговарят на истината?

Един народен представител: Човек може да грешни, но не и да краде.

Спас Николов (з): Когато станах секретар на Общия земеделски професионален съюз, аз заварих чиновник моя брат, за когото ме обвиняват. Тук се казва, че аз съм латенал тогавашното постоянно присъствие, че аз съм му се наложил, за да бъде брат ми назначен. Не аз, другари! Имаше искания и от Ихтиман. Моят брат в септемврийските събития през 1923 г. беше арестуван, кръчмата му беше разбита, цяла оедмъца ядох и пиша фашистите в тази кръчма, задигнаха му 16.000 лв., инвалид с единия крак, не можа да дойде на себе си. Когато беше назначен, той не беше кръчмар, нямаше никаква работа, нямаше възможност за преживяване. Те го назначиха, той служи в Ихтиман. В продължение на една година ние сменяхме трима околийски секретари, никой не работеше, а през цялото време брат ми работеше от сутрин до вечер в канцеларията и, каквото е могъл, е вършел. Но най-важното е: защо аз ще нося отговорност за моя брат, защо мен ще ме обвиняват! Аз питам Пеко Таков: колко пъти повдигна въпрос в заседанието на постоянното присъствие, в заседанието на управителния съвет, къде в протоколната книга или някъде другде е отбелязано, че моят брат е назначен сичекур, че моят брат не работи и че аз съм го назначил.

Докладчик Пеко Таков (к): А колко пъти лично на теб ти казвах?

Спас Николов (з): Никога не си ми казвал, защото има начини как трябва да се постъпи.

Един народен представител: Той иска протоколно решение!

Спас Николов (з): Освен това нито един организатор, който е бил в обиколка, не е донесъл, че брат ми не е работил. Истината е, че за него не е повдиган въпрос. И ако тия пари за него са излезли от съюза, ние всички носим отговорност, не само Спас Николов. Няма значение, дали ми е брат или не. Аз съм се разписвал и съм получавал неговата заплата по изпълномоща, което стои и сега в книгите на съюза, защото той имаше ученик в търговската гимназия в София и тези пари аз ги предавах на неговия син.

Докладчик Пеко Таков (к): А колко му вземаше комисиона?

Христо Юруков (р): Аз не предполагам, че и това си направил — че толкова много си крад!

Спас Николов (з): Ти не се обиждай! Позволете ми да кажа какъв е този човек, който се обажда. (Сочи Христо Юруков) Този човек през фашисткия режим беше чиновник в пощата, а когато се обяви войната и дойдоха германците и италианците в България, той стана директор на италианска и германска фирма с 25.000 лв. заплата и непрекъснато се разхождаше с германски и италиански автомобили. Една вечер аз слушах радио у дома с четирима души комунисти и той дойде да ме предупреди в къщи, че ако продължавам да слушам чужди радиостанции, ще ме предаде.

Докладчик Пеко Таков (к): Ама не краде.

Христо Юруков (р): Аз бях чиновник в пощата и моите колеги ме знаят от осем години какъв съм аз. Мошеник с мошеник! Ще си получиш заслуженото!

Спас Николов (з): Дали съм получил нередовно пенсия или не? Аз ви казвам какво участие съм вземал в борбата. Моят пенсия е отпусната не на основание съм на един медвинишки акт, а на основание и на снимки. Там има три снимки. Когато трябваше да

вземам пенсията, началниците в отделението казваха: „Е, това значи да се установи“. Аз в този момент боледувам от остър ставен ревматизъм, заболях в участъка в Пазарджик от плеврит, едва останах жив и имам страдание на плеврата. В този момент съм с болно сърце в напреднала форма. (Веселост и оживление)

Това е положението, другари, по пенсията.

Обвиняват ме, че съм задигнал плат от съюза. Вярно е, че аз и председателят подписахме едно писмо, изведено по книгите на съюза, и поисквахме от Министерството на земеделието, отделение държавни нмоти, ако е възможно, да отпуснат за нуждите на съюза 300 м. плат. Те отпуснаха 200 м. Получихме писмо, че 200 м. са отпуснати за съюза, но този плат в продължение на три-четири месеца не дойде в съюза. Аз заминах за Чехия. Това са данни, ще се проверят и ще се види как се правят обвиненията.

Докладчик Пеко Такъв (к): Тази сутрин ги проверихме със свидетели.

Спас Николов (з): Платът е дошел в съюза. Бавихме се един месец в Чехия. Когато се върнах, една седмица ни донесе от конгреса. Дойде административният секретар, каза ми, че са дошли 50 м. оксфорд и 50 м. американ и ме попита, какво трябва да направим. Казах му, че сега няма да се занимаваме, а когато мине конгресът и когато дойде и другият плат.

Докладчик Пеко Такъв (к): Каза ли ти Цветанов къде е платът?

Спас Николов (з): Не. Цветанов не ми каза къде е, нито знаех, че са имали някакви разпрания, че са подписали разписка с касиера. Аз не знаех дали трябваше да се крие този плат, но знаех, че касиерът е дал парите за него, куриерът е отишъл, освободил плата, вкарвали са го и когато касиерът е повдигнал въпрос за парите, че платът го няма, тогана Цветанов подписа авансова разписка, че ще отговаря за него, докато го предаде, след което ще се върне авансовата разписка. Излизайки от съюза след конгреса, Цветанов идва един ден в къщи — пратил го Пеко Такъв — за да ми каже, че платът, който бил задържан там, го внесъл и предал и че искал да му върнат авансовата разписка, но те отказали да я дадат, добавяйки, че аз съм извършил някакво престъпление. Аз се орснах тогава с Пеко Такъв в Народното събрание и му казах: „Пеко! Вземете плата, дайте разписката; ако не желаете плата, върнете го, ще ви дадат парите.“

Докладчик Пеко Такъв (к): След като го намерихме — вземете го!

Спас Николов (з): Аз не съм виждал този плат бял ли е или черен. Само ми съобщиха за него.

По въпроса за прасето. Другари! Обвиняват ме, че аз съм изпратил съюзната кола, която беше на разположение на двама ни, да отиде в Айтос и да докара прасе. Това е вярно. Беше председателят и секретарят на околийското сдружение в Айтос. Те съобщиха, че имало някъде прасе, което могат да вземат по норма и че човекът може да предаде и преносителни документи за прасето. Шофьорът, който днес ме обвинява — аз ще установя със свидетели — . . .

Докладчик Пеко Такъв (к): Няма да петниш честните служители!

Спас Николов (з): Не ги петня. — Той настояваше, че имал деца, да вземем малко свинско и да си го разпределим.

Докладчик Пеко Такъв (к): Един шофьор ще ти диктува!

Спас Николов (з): Аз не казвам, че ми диктува. Аз се съгласих. Може да е вина, може да има отговорност. Пратих колата, отиде, докарв едно прасе на 300 кгр., както разправят, а около 100 кгр., от което аз съм вземал 30 кгр. От тия 30 кгр. аз съм дал после по няколко килограма още на трима души. Останалото го взема шофьорът и този, който го придружаваше. Това е истината.

Димитър Димов (к): Свински депутат си ти!

Спас Николов (з): Само аз ли ходих с тази кола да докарвам? Почо Братанов, член на постоянното присъствие, ходи два пъти в Луковит и други места, за да си докарва . . .

Докладчик Пеко Такъв (к): Луковит е на 100 км., а Айтос е на 450 км.

Спас Николов (з): И Пеко е ходил не един път да си докарва продукти.

Докладчик Пеко Такъв (к): Кажеш кога и къде съм ходил аз. Пример кажи!

Спас Николов (з): Каза се, че колата била ходила, счупила се и 200.000 лв. били дадени за ремонт. Колата ходи през февруари месец. Цяло лято тази кола я използвавахме и чак есента, към 16 септември, я дадохме на ремонт.

Докладчик Пеко Такъв (к): На ремонт е влязла на 1 април.

Спас Николов (з): На 16 септември я дадохме на ремонт.

Докладчик Пеко Такъв (к): Тогава излезе от ремонт.

Спас Николов (з): Не тогава, а излезе през октомври.

Докладчик Пеко Такъв (к): Ти си ги забравил, Спасе!

Спас Николов (з): Не съм ги забравил.

Другари! Зашо не повдигна въпрос Пеко Такъв за друга една кола?

Докладчик Пеко Такъв (к): Кажеш ти за нея. Аз чакам да кажеш за нея.

Спас Николов (з): Друга една кола, която наследихме от фашисткия режим, три години от съществуването на ОЗПС не беше преминала повече от 30.000 км., а само за една година при нас, използвана от един човек, измина над 30.000 км. и се счупи.

Докладчик Пеко Такъв (к): Кой е тоя човек?

Спас Николов (з): Това е председателят на ОЗПС Стефан Кереков.

Министър Радн Найденов: Не бързай, и на него ще му дойде редът.

Спас Николов (з): Всяка седмица се ходеше до Бяла и до Русе.

Докладчик Пеко Такъв (к): Когато дойде ред за Кереков, ще кажеш.

Спас Николов (з): Аз повдигнах въпрос няколко пъти. Това няма да отрече и Пеко Такъв.

Докладчик Пеко Такъв (к): Вярно е.

Спас Николов (з): И един път се наложи в постоянното присъствие да въведем ред на тези коли, да се въведе книжка, да се разписва всеки, който ще пътува с колата, за да се знае от кого са харчи бензинът. Зашото освен бензинът, който е изразходван три пъти повече от председателя на съюза за една кола, вземаше се бензин и от други места. И Пеко Такъв знае за разписката, която в последствие ние я осребрихме.

Докладчик Пеко Такъв (к): Тук в джоба ми е разписката. Когато дойде редът на Кереков, и на него ще му изкараме разписката.

Министър Георги Трайков: И на Кереква ще му дойде редът. Бъди спокоен!

Спас Николов (з): Става въпрос за календара.

Докладчик Пеко Такъв (к): А, кажи за календара!

Спас Николов (з): Другари! В този момент ние бяхме в период на агитация, точно когато трябваше да произведем първите законодателни избори за Народно събрание. Нито Пеко Такъв, нито някой друг идея от постоянното присъствие, нито аз можехме да се спием в София нито един ден. И действително времето минаваше и календарът трябваше да бъде начертан. Аз и Пеко Такъв се срещнахме с печатарите, но Матей Матеев, за когото става дума, че ми е дал рупиет, не съм го виждал освен един път.

Докладчик Пеко Такъв (к): За Илия Будинов кажи . . .

Спас Николов (з): Илия Будинов идва. В този момент — аз имам свидетели — той беше дошел в кабинета ми и искаше да скъсаме пазарлъка, затова защото нямал време и не могъл да изпълни ангажиментите си.

Но как постъпихме ние ние с този календар? Пеко Такъв каза, че не сме направили нищо, че не сме търсили никого и че с този сме уговорили. Ние изработихме специални условия за този, който ще приеме да отпечата календара. Отпратихме официални препоръчани писма с обратни разписки на всички фирми, които можеха да печатат в София такъв календар. Те не се отзоваха. Наредих да се отпратят втори писма. Те са към протокола за печатането на календари и се вижда, че е наредено да бъдат отправени втори писма. Отпратиха се втори писма, но не дойдоха други, освен Илия Будинов. И трети път аз пращам дописка с втори адрес, чиновник, да отидат да обхождат всички литографии и да ги помолят да дойдат и да вземат участие в търга. Дойдоха двама от „Балкан“ и един друг и ми заявиха: „Ние сме претрупани с работа, печатим и други календари, печатим афиши за изборите и нямаме възможност, не можем да поемем ангажимент да напечатим календара.“ Затова се оттеглиха и остана единствен Будинов.

Аз с него правех пазарлък, дадох му 9 лв пред четири души свидетели и му казах: повече от 9 лв. не мога да дам аз. Само като дойдат и другите членове, тогава ще решим въпроса. Той каза, че не може да печата календара на такава цена. Донесе и фактури и каза, че на Отечествония фронт го напечатил за 12 лв. на „Червен кръст“ не зная за колко и че той не може да се съгласи, защото имал ортак, който бил по-богат, Матей Матеев, и не бил съгласен, защото по това време щели да освободят една машина, която печатила скъпоценни книжа, бонове, пари, коствувала много нещо и ние трябвало да се съгласим. Аз му казах, че докато не дойде постоянното присъствие, не може да се реши въпросът. И действително ние се събрахме един ден и го повикахме по телефона да дойде. Той дойде, влезе в моя кабинет и заедно с него отидохме в кабинета на Пеко Такъв. Там завързахме в пазарлък. Пеко Такъв през цялото време правя пазарлъка. Той скъса пазарлъка на 11 лв.

на парче календар. Ние направихме един протокол, който бе подписан от всички членове на постоянното присъствие. Възложихме на един специален художник, на когото ние ще платим, да стопам непрекъснато, докато се печати календарът, за да не се променят, да кажем, бонте, да не се промени мастилото, да не се промени хартията и т. н.

През това време, докато се печаташе календарът, аз видях един-два пъти Будинов. Той не идваше вече да се разправа с нас. Сделката беше сключена, той отиваше горе и си вземаше парите срещу партийните календари. След като минаха цели три години от този момент, когато Пеко Таков е знаел, когато шофьорът е знаел, когато всички са знаели, че съм вземал рушвет, когато шофьорът е доказал, че съм вземал рушвет, защо Пеко Таков и другите не пратиха милицията да ме залови?

Министър Ради Найденов: Спасе, Спасе! Това ти ще го докажеш в съда, но ти не можеш да изкарваш тук др. Пеко Таков лъжец и крадец, а себе си да изкарваш светец!

Другари народни представители! Ние не можем да търсим таква отношение на един подсъдим депутат като Спас Николов! Ние познаваме кой е Пеко Таков и ние не можем да слушаме това, което този господин излага тук. Ние не сме длъжни да слушаме един разбойник да ругае един народен борец!

Спас Николов (з): Вие искате да дам обяснения.

Министър Ради Найденов: В съда ще даваш обяснения.

Спас Николов (з): Тук е първият мой съд.

Диньо Тодоров (з): Не можете да ругаете един честен човек!

Титко Черноколев (к): Колко пари си вземал?

Спас Николов (з): След три години на мене ми се приписват деяния, че аз съм бил получил рушвет.

Докладчик Пеко Таков (к): Лъже ли Будинов?

Спас Николов (з): Аз съм повдигнал въпроса, нека да разберете. В съюза трябваше да поръчаме адреси за вестника. Натовашихме Цочо Братанов да събере оферти. Той отиде и каза: „Откажат се всичките. Само един се съгласи да печати адресите по 8 лв. и няколко стоици.“ Повдигнах на няколко пъти въпрос, че това е невъзможно. Един милион лева дадохме за печатане на адреси. Повдигнах въпроса в постоянното присъствие и Пеко Таков и други ми казаха: „Донякъде е вярно, че е така. Нима ще ни лъже Цочо Братанов?“

Докладчик Пеко Таков (к): Ами ти защо лъжеш пред Великото народно събрание? Ние разваляхме договора, отменихме тази сделка и сключихме нова за 5 лв., а не за 8 лв на адрес. Това кажи на депутатите.

Спас Николов (з): Това е вярно. След като дадохме близо 1.000.000 лв. трябваше да се предизвика състезание. И при нас дойдоха хора с оферти и се съгласиха за 3.50 лв. да печатат един адрес. Къде са 3.50 лв., къде са 8 лв.! Няма ли тук нещо гнило? Защо не се повдигна въпрос? Защо се захри цялата тази работа?

Титко Черноколев (к): Ти кажи за твоите 500.000 лв.

Спас Николов (з): Ще кажа. Още в началото аз разкрих една дававера при печатането на един позив. За 30.000 парчета от този позив ми поднесоха да подпиша разписка за 180.000 лв. Пеко Таков — не го обвинявам — беше подписал, но той не знаеше какво е положението.

Докладчик Пеко Таков (к): Ти се занимаваше с финансовите въпроси.

Спас Николов (з): Идват при мене да подпиша разписката. Аз казах, че това е невъзможно, и отправихме едно писмо до Министерството на търговията да ни обяснят тези цени. Министерството на търговията ни каза, че този позив, с хартията и с печатането, струва само 31.000 лв., а не 180.000 лв. И за други формуляри, които струват само 20.000 лв., ни представиха разписка да платим 100.000 лв. Спрях тази работа, но лицето вече беше взело 70.000 лв. аванс. Печатарят вече не се яви и ние спасихме тези пари. Когато аз поисках отговорност за този чиновник, той беше спасен, не повдигах той да отговаря за тези си деяния.

Докладчик Пеко Таков (к): Кой е този чиновник?

Спас Николов (з): Персийски.

Докладчик Пеко Таков (к): После го уволнихме.

Спас Николов (з): Ти знаеш как — с разправии го уволнихме. Същият този чиновник, като мобилизиран капитал, е получавал заплатата там и с фалшифицирани документи е получавал заплатата и от съюза — от двете места. Получих удостоверение от частта, в която той служи, че за същите месеци е получавал заплатата и оттам. Повдигнах въпрос, да го изпратим на прокурора, но и до днес това не е станало.

Докладчик Пеко Таков (к): Ще стане. Полека.

Спас Николов (з): Ние разкрихме и една друга афера пак за таква печатания.

Илия Радков (з): Отговори за апартаментта за 2.300.000 лв.!

Спас Николов (з): Ще отговори. — За печатането на един формуляри, които не струват повече от 40.000 лв., ние платихме от касата на съюза 560.000 лв. И когато аз разкрих това и докарах четирма души свидетели, заедно с печатаря, те признаха, че действително са извършили това дело и за 24 часа ги накарахме да върнат обратно парите — и Пеко участва, и аз, и председателят — и те ни донесоха 560.000 лв.

Катя Аврамова (к): Интересуваме се да знаем как си купил апартаментта.

Спас Николов (з): Другари! Когато се повдигат тези въпроси, аз съм длъжен да изясня какви неща станаха там и как сме се борили срещу всичко това. Аз ви заявявам — Будинов дали лъже или не...

Министър Георги Трайков: Виж главният прокурор отсреща те гледа и се смее!

Спас Николов (з): Нека да ме гледа. — ... че моето субективно убеждение е, че аз не съм извършил никакво престъпление в съюза и не зная защо онзи ще трябва да ми даде на мене толкова рушвет. С какво съм му услужил и с какво мога да му услужа, за да ми даде този рушвет?

Но, другари, аз съм жертва на друго нещо. Нека да си го припомним. Защо цели три години са се мъччали тези неща и са се криели? Защо се позволи, като съм престъпник, да се кандидатiram и за Великото народно събрание и да бъда избран? Всички тези неща се знаеха, но се мълчаха и само преди 2-3 седмици, когато дойдох в Събранието, аз прочетох във в. „Земеделско знаме“, че съм изключен от Земеделския съюз за тези неща, които се изнесоха тук. Аз не бях повикан никъде на обяснение. Никой не ми каза: ти си извършил престъпление. Веднага и направо — изключване. И когато отидох в кабинета на Георги Трайков в Министерския съвет и го молих да ми каже в какво ме обвиняват — в туй и в туй — той ми отговори: „Ако смяташ, че само за това те обвиняваме, ти си правник.“

Аз знам, че ние в Земеделския съюз бяхме разтърсени след 8 и 9 май 1945 г. Продължихме около една година, работихме добре. След туй бяхме разтърсени от вътрешни борби, които създадоха сътресение даже и в Отечествения фронт, даже и на нашите ортаци. Ние водихме борба, ние се разделихме на две. Аз съм откровен и съм готов да призная тези неща. На всеки поотделно се търсеше да се намери вина.

В този момент, когато действително се оформява една единствена организация Отечествен фронт, аз живеях с надеждата, че скоро ще се отърва, че ще се измъкна от блатото, където непрекъснато се водят борби, клеймят се хора, клеветят се и т. н. и че ще вляза в една организация... (Възражения от земеделците)

Мария Шиваров (з): Спасе, Земеделският съюз не е блато. Ти може да си измърсиш до такава степен, че да смяташ, че е блато. Ако ти си в блато, недей смята, че и твоите другари са в блато!

Председателстващ д-р Георги Атанасов: (Звъни)

Министър Ради Найденов: Много си си разпасал пояса!

Спас Николов (з): Точно преди създаването на тази единна организация аз трябваше да бъда ударен и се събраха тези материали. Аз съм готов, ако съм виновен, да отговарям и пред съда, и навсякъде.

Из един път, без обяснение, без да бъда повикан, се публикува във вестника моето изключване и се иска моето отзоваване. (Ожигление) И тук сега този момент се иска аз да бъда ударен смъртно политически.

Докладчик Пеко Таков (к): О-хо-о-о!

Спас Николов (з): Аз може да не съм голяма политическа личност, но 25 години съм стоял на една позиция и не съм менил никога своето политическо верую с режимите.

Мария Шиваров (з): Помниш ли, когато бяхме в Пазарджик в 1927 г., или забрави?

Спас Николов (з): Кажки какво беше?

Мария Шиваров (з): Помниш ли в Белво? Забрави ли?

Спас Николов (з): Кажки какво беше?

Мария Шиваров (з): Ти ще кажеш, защото си бил в „блатото“, щом си бил 25 години сдружен земеделец.

Докладчик Пеко Таков (к): Няма давност.

Спас Николов (з): Драги другари! Аз дължа да ви заявя, че каквото и да стане с мене, каквото и да направите с мене тук — аз знам, че времето лекува всичко — аз си оставам убеден отечествено-фронтовец.

Един от мнозинството: И Петър Коев така разправише, по-после бя призна вината.

Спас Николов (з): Аз никога в живота си не съм поставял моштите, не съм гледал към реакцията. Цялото тегло съм изтогнал от тази реакция. Никога, при каквито и условия да ме поставят, аз няма да обърна очи, няма да разчитам там и ще продължавам, дотогава докогато ми гледат очите, с каквото мога да работя и да помагам за Отечествения фронт. Вие можете да ме изключите, вие можете да не ме допуснете да вляза в Отечествения фронт, но Отечественият фронт няма да бъде изключен от мене и аз ще продължа да работя, където и да съм и при каквито и условия да се намирам.

Георги Згрипарев (к): За апартамента кажи нещо!

Спас Николов (з): Става въпрос за апартамента. Аз ще ви моля, ако щете и анкетна комисия, каквото щете изберете, нека отиде да види къде имам апартамент, как е купен този апартамент, с какви пари е купен, колко е дадено, колко има да се дава и т. н. Аз съм готов — направете всичко, за да видите има ли на мое име нещо.

Обаждат се: А-а-а! (Веселост) На жена ти.

Спас Николов (з): И на името на жена ми. Но дали е само на жена ми? Кой е давал парите, как са давани разписките — има черно на бяло. Всичко е налице, другари!

Министър Петър Каменов: А бе, я се махни оттам! Нямаш ли малко срам! Махни се оттам, бе холан!

Спас Николов (з): Но заради мен ли, или заради който и да е, не трябва хората да си купуват апартаменти, а трябва да чакат мене?

Катя Аврамова (к): А жена Ви?

Спас Николов (з): Жена ми има един брат и има наследство от Перушица. Те ликвидираха една част, вземаха пари и оттук и постепенно-постепенно ликвидират. Този апартамент е взет за 1.800.000 лв., а не за 2.300.000 лв. За него има точно 1.035.000 лв. задължения. Всичко е налице. Ще отидете и ще видите откъде са влетели парите, как са постъпили, какво е брѝсно и какво има да се брѝне.

Един народен представител: Значи, невинен си!

Спас Николов (з): Аз приключвам с моите обяснения и предоставям на народните представители, на тяхната отечественофронтиска съвест: както желаете, така разрешете въпроса! Но аз, както ви казах, ще остана отечественофронтовец и докато ми гледат очите, ще работя за Отечествения фронт. (Слиза от трибуната и се отправя вляво към банките на земеделската парламентарна група. Народните представители Георги Божков и Диню Тодоров излизат пред банките и застават срещу него)

Георги Божков (з): Агент-провокаатор! Върви оттатък. (Сочи в дясно към банките на опозицията), в „чистата вода“. Марш, оттук не можеш да минеш! Мошеник! Разбойник такъв!

Спас Николов (з): Кон са мошеници, времето ще покаже. (Връща се минава зад трибуната и излиза от залата през десния вход)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има думата народният представител Младен Иванов Биджов.

Обаждат се: Няма го. Отсъства.

Един народен представител: Той е по-скромнен.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има думата г-н министърът на земеделието и горите.

Министър Георги Трайков: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплекания) Аз нямах намерение да говоря, но предложениевият си позволи да засегне нашата организация — Земеделския съюз, и да оправдае същите постъпки с някакви борби в нея. Прав е той. Ние отдавна знаехме, че той е разбойник. Отдавна др. Пеко Таков беше ми дал доказателства, че той е бандит. Затова именно и го смъкнахме от ОЗПС, затова го изгонихме като секретар, ние, по наше искане — на Земеделския съюз. Своите гнусни постъпки той иска да оправдава с действията на председателя Кереков. На вас ви е известно, че след конгреса на Земеделския съюз ние не останахме боочливи на Кереков. Даже в първото заседание на управителния съвет моите другари ме упрекиха защо съм избързал. Ние веднага поискахме да бъде изгонен, смислен и да бъде избран др. Илиа Ралков, който сега е председател.

Но защо ние не поставихме по-рано въпроса за този гнусен престъпник? Наистина имаше известни причини. Наистина положението в нашия съюз преди конгреса беше такова, че ние не можехме да кажем на разбойника — разбойник, на бандита — бандит. Всички те и той тук се опита да се скрие зад една голяма капела, зад капелата на бай Георги Драгнев, заради неговото единорфронтство. Но вече трябва да му помогнем. Ако преди конгреса това му е мисляло, ако тогава тая капела имаше възможност да покори, да стелува всички бандити не, а да навъга такива бандити като Спас Ни-

колков и Младен Биджов да стават депутати и да влизат в управителния съвет, сега, след последния конгрес, това е никому не-възможно. И трябва да стане известно на цялото общество в нашата страна, че никакви капели, никакви личности не могат да кръвят бандитизма в Земеделския съюз. (Ръкоплекания)

За политически причини сме го гонили този майчин син ние! Такава голяма чест ние на него няма да правим. Аз днес говорих два часа в заседанието на нашата парламентарна група и се изясних пред моите другари. Ако има някои, които да ги държим отговорни за тези трусове и разногласия в съюза, ако има някои, които се опитаха да създадат пета колона в Земеделския съюз, да послужат на враговете наново да създадат сътресения в съюза, ние ги знаем кои са и ние от тях ще потърсим сметка. Ще потърсим сметка! Да сме наясно по този въпрос!

Такава чест на Спас Николов ние няма да направим, защото е незначителен. Мъничък е той да смята, че ние ще го гоним като някаква голяма политическа фигура!

Но, другари, в какво положение бяхме ние?

Министър Ради Найденов: На Петко Търпанов му е драго нещо!

Министър Георги Трайков: Младен Биджов не ограбде само ОЗПС, 200.000 лв. е ограбил и от нас. Тоя майчин син депутат отива в селата, земеделските дружби искат да внесат суми за „Земеделско знаме“ и за членски вноски, той приятел ги прибира и ако няма празни листа, не от кочани, дава разписки на вестници написани. Ако искате, ще ви ги покажа — на вестници! Сега сме установили, че по този начин 200.000 лв. нарички той е ограбил от съюза. Има и други, които анкетираме сега, които са ограбили не по 200.000 лв., а по 800.000 лв.!

Оня ден нашият велик другар Георги Димитров, след митинга на ОРПС, вечерта, когато слязохме от балкона и седнахме така да си поприказваме, не знам по какъв повод ми зададе въпроса: „Георги Трайков, какво става с паметника на Александър Стамболийски, ние нали решихме тук, в Министерския съвет, на великия Александър Стамболийски в Славовица да се издигне паметник? Кой взе инициативата и защо още не е издигнат паметник на Стамболийски?“ Мен ми дожали и ме досрамя и не можех да му кажа: Ах, др. Димитров, ти си готов, готов си да дадеш пари, държавни суми, за да се увековечи паметта на Александър Стамболийски, а знаеш ли ти, че наши депутати са събрали стотици хиляди левове за паметник на Александър Стамболийски и всички до един са изяли тия суми, безнаказано са ги изяли!

Обаждат се: Позор! Позор!

Министър Георги Трайков: Вярно е, че ние мълчахме. Аз искам да знае обществото защо мълчахме. Защото, когато ние в постоянното присъствие решихме да пратим един анкетен да потърсим сметка на такива бандити, тая капела (Сочи Георги Драгнев) ставаше и казваше: „Напускам постоянното присъствие, напускам кабинета, ако вие отидете да правите анкета!“

Другари! Да сме наясно по този въпрос. И той, този разбойник Спас Николов, намери кураж да се защити тук, потърси да се позовава именно на името на Георги Драгнев, защото Георги Драгнев вчера сутринта му е обещавал, че ще се яви да го защитава, така както е обещавал на всички бандити и поражени в Земеделския съюз, които именно искаха да направят от съюза едно благо, където да могат да си разиграват коня и да създават трусове в Отечествения фронт. Няма вече. Спас Николов, да чакаме не две години, не три години, не шест месеца. Искаме да знаем народните представители, искаме да знае обществото в България, че всеки бандит, престъпник, ренегат в Земеделския съюз ще бъде поставен на мястото му и никой не може да го спаси! (Ръкоплекания)

Земеделският съюз не може да бъде трамплин за борба срещу Отечествения фронт, за борба срещу народното единство. Земеделският съюз има вече сили да се справи с всички тия поражени, за да стане истинска спойка на народните сили в България! (Ръкоплекания)

Не желая повече да ви занимавам с нашите съюзни работи. Мога да ви уверя, че се ликвидира с всички тия бандити, които смятаха, че могат безнаказано да ядат съюзни пари и когато посетнеш на някого, да каже: „Ето ме тук!“ Трябва ли да ви кажа, че само секретар-касиерът е изял 320.000 лв. и никой не смее да му потърси сметка, защото там някой щял да го защити? И какво ли не още!

Но това са наши съюзни работи. Ако ние сме закъснели със Спас Николов, то е затуи, защото ние искаме именно тия работи да се усъживяват. Но сега след конгреса на съюза, след като ние можахме да се справим с всичко гнило и пораженско, спасниколовци, младенбиджовци и който и да било от тая група там, който не държи сметка за тия, които са го избрали, който не държи сметка за народното доверие, който не държи сметка за ролята, ще бъде поставен на последната скамейка и ще бъде на главния прокурор, за да отиде там, където му е мястото! (Ръкоплекания)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има думата докладчикът на комисията Пеко Таков.

Георги Драгнев: Аз искам думата.

Министър Георги Трайков: Той не се е записал.

Докладчик Пеко Таков (к): (От трибуната) Другари народни представители! Ние получихме съобщение в комисията от народния представител Любен Гумишев, че комисията предлага отнемане на мандата, че той, поради болест, не може да се яви във Великото

народно събрание, за да вземе отношение към обвинителния материал. Във всеки случай той моли да се знае, иска комисията от негово име да заяви на Великото народно събрание, на всички отечественофронтовци, на целия народ, как той гледа на венчиконова, което е извършил.

Любен Гумнеров, с което аз лично съм лежал три години в затвора един до друг, който е бил през целия период партизанин, който е бил досега секретар на околийския комитет в Пазарджик, който е имал пълното доверие на Централния комитет на Българската работническа партия — комунисти, на Отечественния фронт и на народа, Любен Гумнеров забрави своето минало, пропиля своя капитал, измени на народа и на своята партия, извърши престъпление спрямо дисциплината и железния морал на Работническата партия, на Димитровската партия, извърши грубо нарушение, престъпление по отношение законите на Отечественния фронт, които създава Великото народно събрание и за които той е гласувал.

Любен Гумнеров моли от негово име да заявим, че той дълго време е лъгал партията и Отечественния фронт, лъгал е държавни органи, прикривал е своите престъпления дълго време, но в края на краищата Любен Гумнеров сега, при тези факти, при това обследване строго, заявява, че той дълбоко осъзнава, иска да осъзнае своите престъпления, които е извършил спрямо народа, спрямо Отечественния фронт, спрямо родината и че наказанието, което комисията иска за него от Великото народно събрание, да бъде смет неговият мандат, да бъде отзован, да бъде изключен по предложение на околийския съвет от организациите, където той е членувал, да бъде уволнен от армията, където той се е намирал и се намира на служба сега, и да бъде прагнен, ако това е необходимо, в затвора, за да излежава своите престъпления — всичко това той смята за справедливо, за най-справедливо, уважаемо Народно събрание, и че Националният съвет на Отечественния фронт, неговата партия и Великото народно събрание, народът постъпват съвършено правилно по отношение на неговите престъпления. Той смята, че това е велика поука за него. Той ще изтърпи своето наказание, което му се налага, и отсега нататък ще има една своя задача: да изкупи своите грехове, своето престъпление пред българския народ, пред който той го е извършил.

Такова поведение той заявява пред Великото народно събрание, че ще следва отсега нататък.

Аз имах да ви предам това заявление от името на Любен Тодоров Гумнеров.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Г-да народни представители! Поискал е думата и народният представител Георги Драгнев. Аз обаче съм длъжен да напомня . . .

Георги Драгнев (з): (Излиза към трибуната)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: (Към Георги Драгнев) Моля! Нямайте думата още.

Георги Драгнев (з): Нали поисках думата?

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Аз искам да дам едно обяснение пред народните представители. Послушайте малко! Ние имаме да разгледаме обвиненията срещу трима народни представители за известни деяния и в резултат да им бъде отнет мандатът като народни представители. Редът в нашето Събрание е такъв: първо докладчикът на комисията излага проучванията, които са направени, след туй се откриват дебати по доклада. След като дебатите по доклада се завършат, дава се последна дума на засегнатите народни представители и с това разискванията се приключват.

Вярно е, че след това г-н министърът на земеделието и горите говори, а също и докладчикът на комисията взе повторно думата, по това те могат да направят по силата на самия правилник. Чл. 33 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание гласи: (Чете) „На министрите и докладчиците на комисията се дава думата, колкото пъти и когато я поискат.“

Длъжен съм да съобща на народния представител Георги Драгнев, че по силата на правилника аз, уважавайки този правилник, не мога да му дам думата.

Георги Драгнев (з): Аз не искам думата, за да говоря дали са извършили или не престъпление въпросните народни представители, нито искам думата, за да ги защитавам или не. Искам да ми дадете думата понеже се засегна моето име и излезе, като че ли аз защитавам престъпници.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Още един резон в новече.

Георги Драгнев (з): Понеже се засегна моето име, аз съм длъжен да кажа думата си пред Народното събрание.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Вие бихте могли да искате думата сега само за лично обяснение. Ако искате думата по разисквания предмет, не мога да Ви дам думата по силата на правилника. Мога да ви дам думата само за лично обяснение.

Министър Петър Каменов: И то, ако намерите за нужно. Вие.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ще ви дам думата само за лично обяснение, тъй като чл. 32 от правилника допуска това. Давам ви думата за лично обяснение, но Ви моля да бъдете много кратък.

Докладчик Пeko Тaков (к): Само за пет минути.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Само за лично обяснение Ви давам думата.

(В залата възиза министър-председателят Георги Димитров, посредничат от всички със ставане на крака и продължителни ръкоплескания)

Георги Драгнев (з): (От трибуната) Другари великонародни представители! Аз нямах намерение да вземам думата във връзка с доклада на комисията по отнемане мандата на трима народни представители и нямам намерение и сега да говоря дали те са виновни, или не са виновни. Ако някой от тях е извършил някакви прегрешения, има съдебни власти, има контролни власти, има и висша съдебна власт, която ще разгледа деянията им и ако спрямо някого е направена грешка, ще се коригира грешката, а ако е виновен, ще отиде там, гдето му е мястото. (Оживление)

В разискванията обаче по отнемане мандата на трима народни представители министърът на земеделието, ни в клин, ни в ръкав, замеси моята голяма капела (Оживление), като че ли тя е станала приют на престъпници (Оживление), като че ли край нея са се навътели престъпници. Аз съжалявам, страшно много съжалявам, че известни хора се мъчат да пренесат и тук, в Народното събрание, нашите борби, които имаме ние в съюза си, и се мъчат по един диверсантски начин да ударят този или онзи — не зная защо.

Другари! Иронично се подметна за голямата еднoфронтoвcкa капела на бай Георги! Да, другарю Георги Трайков, 25 години тази еднoфронтoвcкa шапка приютяваше мнозина, когато други бяха другаде. Защо тези хора бяха събирани? — За да дойдем до днешната власт, и не само до днешната власт, а да отидем и още подалеч — да стигнем до съветската власт. (Оживление) Да, и сега кой е виновен?

Председателстващ д-р Георги Атанасов: (Звъни) Г-н Драгнев! Имате думата само за лично обяснение.

Георги Драгнев (з): Да, лично, лично! — Кой е виновен, че през този период от 25 години бай Георги е оставал и самичък, че е изоставян, че други са минавали другаде, че е хвърлян по конгреси, както бе в пловдивския конгрес и другаде, затова, че той бил вече комунист? Каква работа има този комунист между нас, че е бит, предаван, че е предавано против него и т. н.? Тук има мои другари, които тогава бяха в единната организация, в единния фронт, които знаят всички тези неща и кой как ме е хвърлял. Но какво съм виновен аз, другари, че през този период от десетилетия аз съм натрупал много капитал, макар че вече съм възрастен и не мога да използвам този капитал! Какво съм виновен? Има известна идея, заедно с другите, с които вървахме. По-голямата част от тези, които бяха с нас, останаха по политическото бойно поле, едни физически унищожени, други инвалиди. Кой е виновен?

Е, сега виновен ли съм, че побелих, че онези, които бяха против мене, против тази идея, днес дойдоха между нас, наредиха се и искат да защитават — кого, за мене няма значение вече! Ние успяхме. Толкова по-добре, че нашите гонители дойдоха между нас и искат да станат по-православни от нас. Нека! Нека те да стоят. Ние успяхме, ние влязохме вече в социалистическото царство. Няма кой да го върне назад. Някой не е в положение да го върне назад. Днеска е един, утре ще бъде друг, но ние влязохме в социалистическо царство. Следователно победата е нанесена, победата е окончателна. Някой не е крив, че ние сме между малцината, които оцеляхме в тази победа.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Разискванията са приключили. Ще пристъпим към гласуване.

Г-да народни представители! Има предложение от комисията по отнемане мандата на трима народни представители. След като докладчикът изнесе своя доклад, той направи предложение от името на комисията, въз основа на чл. 105 от избирателния закон и на чл. 49 от правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание, да бъде отнет мандатът на въпросните народни представители и те да бъдат отзовани.

Друго предложение няма. Пристъпваме към гласуване. Ония г-да народни представители, които са съгласни да бъде отнет депутатският мандат и да бъде отзован народният представител Любен Тодоров Гумнеров, избран като такъв във Великото народно събрание от Пазарджикската избирателна колегия, моля, да вдигнат ръка. Абсолютно мнозинство. Събранието приема.

Ония г-да народни представители, които са съгласни на същото основание да бъде отнет депутатският мандат и да бъде отзован избраният във Великото народно събрание от Ихтиманската избирателна колегия народен представител Спас Николов, моля, да вдигнат ръка. Абсолютно мнозинство. Събранието приема.

Ония г-да народни представители, които са съгласни да бъде отнет депутатският мандат и да бъде отзован избраният във Великото народно събрание от Радомирската избирателна колегия народен представител Младен Иванов Биджов, моля, да вдигнат ръка. Абсолютно мнозинство. Събранието приема.

Пристъпваме към разглеждане на следната точка, втора, от дневния ред:

Първо четене на законодателното предложение за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание.

Моля секретаря да прочете предложението.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„МОТИВИ

към предложението за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание

Уважаеми народни представители! С приемане на новата Конституция и на закона за Президиума на Народното събрание се налага сериозно преустройство на цялата законодателна работа на Народното събрание. Това би изисквало коренна преработка на сега действащия правилник за вътрешния ред на Великото народно събрание, който във всичките си съществени постановления възпроизвежда правилниците отпреди 9 септември 1944 г. и е тясно свързан със старата парламентарна система.

Поради малкото време, което остана до края на настоящата редовна сесия на Великото народно събрание, такава коренна преработка не би могла да се извърши сега с всички необходими гаранции за сполучливо изграждане на новата законодателна техника.

От друга страна обаче необходимо е отсега още да се учреди една законодателна комисия, която до следващата сесия да проучва сериозно в задълбочено законопроектите, които ще се внасят, и ги подготви за новата сесия във вид, който да обезпечава едно по-високо качество на нашите законодателни актове.

По тези съображения засега предлагаме на вниманието ви само едно предложение за изменение и допълнение на стария правилник, с което да се постигне още сега тази по-близка цел. С него се учредява и се начертават най-необходимите правила за работата на законодателната комисия.

Бочо Илиев (к): Г-н председателю! Прави предложение да не се четат имената на вносителите народни представители, тъй като са известни.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има предложение да не се четат имената на вносителите на предложението. Съгласно правилника, такова предложение може да се направи.

Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да не се четат имената на вносителите на предложението, тъй като те са известни, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

(Вносителни народни представители:

1. Д-р Минчо Нейчев
2. Йордан Чобанов
3. Д-р Рачо Ангелов
4. Ганю Златинов Ванчев
5. Минчо Минчев
6. Ивасаил Майер
7. Стоян Сюлемезов
8. Илиня Игнатов
9. Генерал Димитър Димов
10. Екатерина Аврамова
11. Петко Андреев Стоенчев
12. Костадин Велев Денев
13. Георги Връбчев Георгиев
14. Дончо Досев Дончев
15. Жейка Генова Хардалова
16. Гочо Нейков Терзиев
17. Госюдин Пеев Милков
18. Вяра К. Македонска
19. Йорданка Долапчиева
20. Ангел Крайчев
21. Неделчо Пендов Костов
22. Христо Г. Куртев
23. Стамо К. Камаринчев
24. Вичо Атанасов
25. Борис Стефанов
26. Игнат Емануилов
27. Елена Гавраилова
28. Първа Димитрова Цветкова
29. Коста Спасов Гицов
30. Кирил Пешев Николов
31. Петър Тодоров Митков
32. Петър Иванов Бомбов
33. Васил Василев Диков
34. Емилия Ат. Живкова
35. Георги Махайлов Георгиев
36. Яна Георгиева Манева
37. Доню М. Сербезов
38. Алекси Гогов
39. Тоню Бонев
40. Димитър Бучков Димитров
41. Цанко Н. Козлов
42. Янко Димитров Костадинов
43. Ангел Ив. Коев
44. Атанас Ат. Николов
45. Михаил Карлев Дулев
46. Михаил Неков Динов
47. Ангел Стоев Бълев
48. Стойне Хр. Лисийски
49. Иван Костов Денев
50. Д-р Йордан Чернев
51. Асен Ат. Попов
52. Борис Тачев Аичев
53. Трифон Тодоров
54. Борис Маринов
55. Бочо Илиев
56. Цветан Гаджовски
57. Власи Власковски
58. Цветана Пр. Киранова

59. Никола Павлов Дрънговски
60. Петър Д. Цветков
61. Иван Квешмеров
62. Диню Тодоров
63. Иван Нинов
64. Георги Хълчев
65. Георги Данков
66. Михаил Геновски
67. Георги Тод. Малинов
68. Георги Хр. Попиванов
69. Мустафа Хасанов Изетов
70. Пенчо В. Маджаров
71. Асен Христов
72. Владимир Арнаулов
73. Кирил Хр. Милев
74. Тодор С. Лижев
75. Петър Г. Пачев
76. Йордан Г. Попов
77. Иван Зл. Антонов
78. Неделчо Я. Шарабов
79. Костадин Хр. Диклиев
80. Илиня Г. Кемалов
81. Стоян Николов Попов
82. Рада Йорданова
83. Йордан Иванов Катраидинов
84. Васил Хр. Милошев
85. Сребрю Иванов Бабаков
86. Ана Ст. Милчева
87. Вселдин Д. Герев
88. Д-р Никола Кръшков
89. Христо К. Гюлеметов
90. Елена И. Костадинова
91. Иван Ал. Харачев
92. Никола Пенчев Айлъков
93. Владимир Димчев Христов

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание

§ 1. В чл. 33, алинея първа, думата „прошетарна“ се заменява с думата „законодателна“.

В алинея втора думата „прошетарната“ се заменява с думата „законодателната“, а числото „35“ се заменява с числото „15.“

§ 2. След чл. 39 се прибавя нов член 39а със следното съдържание:

„Законодателната комисия изуча всички законопроекти и предложения, които не подлежат на изучаване от бюджетарната комисия и от комисията по Министерството на външните работи. Тя може, извън това, със съгласието на председателя на борото на Великото народно събрание, да внесе в Министерския съвет предложения за изготвяне на нови законопроекти.“

§ 3. След чл. 45 се прибавя нов чл. 45а със следното съдържание:

„Законодателната комисия се свиква на заседание, според нуждата на работата, и тогава, когато Великото народно събрание не се намира в сесия.“

§ 4. След чл. 51 се прибавя нов член 51а със следното съдържание:

„Всички внесени във Великото народно събрание законопроекти и предложения, освен онези, които подлежат на разглеждане от бюджетарната комисия и от комисията по Министерството на външните работи, преди да бъдат оставени на разглеждане от Събранието, се разглеждат предварително от законодателната комисия, освен ако тези законопроекти и предложения са от изключително спешен характер. Мнението на комисията, заедно с предложението, които тя би направила за изменение или допълнение на някои текстове от законопроекта или предложението, трябва да бъдат отпечатани и раздадени на народните представители заедно с преписите от законопроекта или предложението.“

От името на вносителите, които правят това предложение, се предлага да се прибави към § 4 следната втора алинея, която, значи, ще бъде към чл. 51а: (Чете) „Своите решения комисията взема с болшинство повече от половината на целия си състав.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Няма записани оратори. Ще пристъпим към гласуване.

Ония г-да народни представители, които са съгласни да бъде прието на първо четене законодателното предложение за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на Великото народно събрание, подписано от нужното число народни представители, както се докладва, заедно с новата алинея, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Минчо Минчев (к): Понеже не станаха никакви разисквания по законодателното предложение, от името на вносителите на същото, между които съм и аз, правя предложение то да бъде разглеждано, по спешност, и на второ четене.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има предложение от народния представител Минчо Минчев, един от вносителите на законодателното предложение, тъй като последното не предизвика разисквания, да бъде прието, по спешност, и на второ четене.

Ония г-да народни представители, които са съгласни с това предложение, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Моля секретаря да докладва предложението на второ четене.

Секретар Тодор Тихолов (с): (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ“

за изменение и допълнение на правилника за вътрешния ред на
Великото народно събрание.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавното на законодателното предложение, така както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

(Параграфите 1—4 приети без изменение и без разисквания)

Пристъпваме към разглеждане на следната точка, трета, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на закона за трудовите кооперативни земеделски стопанства.

Моля докладчика на комисията да докладва законопроекта.

(Председателското място заема подпредседателят Атанас Драгиев)

Докладчик Бочо Илиев (к): Другари народни представители и народни представители! Комисията направи някои незначителни изменения в законопроекта, които ще ви докладвам при съответните членове. (Чете)

„ЗАКОН“

за изменение и допълнение на закона за трудовите кооперативни
земеделски стопанства.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладваното заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 1. Към чл. 2 се прибавя следната забележка:

„За краткост в този закон думите „трудови кооперативни земеделски стопанства“ се заменят с буквите „ТКЗС“, а „МЗДИ“ се заменя с „МЗГ.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 1 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 2. В края на чл. 4 се прибавя нова алинея, по ред пета:

„ТКЗС-отдели или самостоятелни кооперации се смятат учредени от деня на утвърждаването им от Министерството на земеделието и горите.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 2 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 3. Чл. 5 се изменя така:

„Дейността на ТКЗС-самостоятелни кооперации и на ТКЗС-отдели се урежда от устав и правилник, приети от общото събрание на кооперацията, съответно на отдела, одобрен от Централния кооперативен съюз.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 3 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 4. Към чл. 6, алинея първа, се прибавя нова точка, по ред шеста: „Вноска за снабдяване с жив и мъртъв инвентар.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 5. В чл. 8 думите „большинство от 2/3“ се заменят с думите „большинство най-малко половината плюс един“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 5 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 6. В чл. 10 след думите „три столански години“ се прибавят думите „пачина от първата есенна сента“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 6 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 7. Чл. 12 се изменя така:

„Всеки член е длъжен да внесе в ТКЗС всичката обработваема земя, която неговото домакинство е стопанисвало до влизането му в ТКЗС. Когато земята е собственост на други членове от домакинството, последните трябва да дадат писмено съгласие за внасяне земята им в ТКЗС. В противен случай членуване не се допуска. Внесените в ТКЗС имоти до влизането в сила на този закон, без спазване на горните формалности, се считат законно приети.

Лозята, овошните градини, черничевите градини и други трайни насаждения се приемат в ТКЗС по решение на общото събрание, взето с большинство 2/3 от всички членове. Решението влиза в сила след одобрението му от министъра на земеделието и горите.

Член, който внася неподелени, наследствени, съсобственически или съдружнически имоти и земи, трябва да представи писмено съгласие на останалите съсобственици, сънаследници и съдружници, подписите на които се заверяват от председателя на местната общинска управа.

При делба на така внасените имоти намира съответното приложение чл. 19.

При внасянето на земята в ТКЗС не е необходимо да се представят документи за собственост, стига да няма съмнение, че вносителят е собственик на имота.

Всеки член може да запази за свое лично ползуване земя от 2 до 5 декара. Подробностите се уреждат с правилника за приложението на този закон.

Членове на ТКЗС не могат да наемат чужда земя за лично стопанисване.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 7 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): Комисията, като взе пред вид че материята, която се третира в § 8, е доста сложна и ще засегне отделни закони, допълни втората алинея, като след последните думи „с правилник, одобрен от Министерския съвет“, прибави думите „и утвърден с указ от Президиума“. В такъв случай § 8 добива следната редакция: (Чете)

„§ 8. Чл. 13 се изменя така:

„Приемането на земята в ТКЗС става по площ и качество. Приетата земя се групира в един или няколко блока, чрез замяна, която се извършва от общинската комисия за ТПС, засилена с един представител на ТКЗС и един представител на некооператорите.

Подробностите по приемането на земята, образуването на блоковете, извършването на замяната, оценката на земята, редът, по който се обжалват решенията на комисията и решават жалбите и други въпроси, свързани с земеустройването на ТКЗС, се уреждат с правилник, одобрен от Министерския съвет и утвърден с указ от Президиума.

Забележка. По реда, определен в този член, се групират и земите на Държавното стопанско предприятие „Държавни земеделски стопанства“ при Министерството на земеделието и горите.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 8 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 9. След чл. 13 се прибавя нов член 13а със следното съдържание: „Във всички случаи на заместване земя в този закон то става, като се дава в замяна равностойна и еднаква по качество и терен земя. До 10% от стойността на земите може да се заплати с пари. Получаването и изплащането разликите в пари се извършва от секретар-бирника на съответната община по реда за събиране преките данъци.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 9 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 10. В чл. 14 думите „14-дневен“ се заменят с думите „7-дневен“.

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 10 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 11. В чл. 18, алинея първа, пред думите „равностойна земя“ се прибавят думите „в замяна“.

*) За текста на параграфите виж първото четене на стр. 149.

Алинея втора на същия член се изменя така:

„Решенията на тази комисия могат да бъдат обжалвани в 7-дневен срок от деня на съобщението пред околийския съдия, по реда на този закон. Решението на околийския съдия е окончателно и не подлежи на обжалване.“

Към този член, след алинея четвърта, се прибавя нова алинея пета:

„Земята на изключените и напуснали членове им се връща след прибиране на реколтата.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 11 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 12. Чл. 19 се изменя така:

„При наследяване или прехвърляне на имот, включен в ТКЗС, имотът остава в стопанството до изтичане на срока по чл. 10, след което им се връща по начина, указан в чл. 18.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 12 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 13. Чл. 20, алинея първа, се изменя така:

„Всички вещи тежести, с които са обременени недвижимите имоти, внесени от членовете на ТКЗС, остават да текат върху идеалните им части.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 13 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 14. Чл. 21 се изменя така:

„Членовете на ТКЗС внасят задължително в съответност на стопанството всички си работен добитък и инвентар.

Продуктивният добитък се внася по решение на общото събрание, с болшинство най-малко половината плюс едни от всички членове на отдела или кооперацията.

Оценяването на живия и мъртъв инвентар и продуктивния добитък на кооператорите се извършва от комисия, избрана от общото събрание.

От стойността на приетия от членовете на ТКЗС жив и мъртъв инвентар се задържа определената от общото събрание инвентарна вноска, а разликата се записва на срочен влог.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 14 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): В края на третата алинея на този параграф думата „правиленник“ става „правиленника“, следващите след нея думи „одобрен от Министерския съвет“ се заличават и се прибавят думите „предвиден в § 8“. § 15 добива следната редакция: (Чете)

„§ 15. Чл. 23 се изменя така:

„За създаване на стопански дворове ТКЗС получават необходимата земя от свободни, държавни, общински или частни земи, мери, гори, места и парцели. Частните земи се вземат чрез замяна, или ако замяната е невъможна — се отчуждават и заплащат.

Одворяването на ТКЗС се извършва от местната общинска комисия за ТПС, подплатена с трима представители на ТКЗС.

Подробностите по извършване на одворяването, заеманата на частните земи, места и парцели, оценката на земите, редът, по който се обжалват решенията на комисията и решават жалбите, и всички други въпроси, свързани с одворяването, се уреждат с правилника, предвиден в § 8.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 15 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): От текста на § 16 не бе ясно за кой процент става дума. Сега на втория ред след думата „процентът“ в скоби прибавяме думата „рентата“ за пояснение и параграфът добива следната редакция: (Чете)

„§ 16. В чл. 28, точка 2, на края се прибавя ново изречение:

„При трайните култури процентът (рентата) за земята може да бъде по-висок от 40%, по решение на общото събрание.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 16 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 17. Чл. 29 се изменя така:

„ТКЗС се управляват: когато са самостоятелни кооперации — от общото събрание и управителен съвет, под надзора на контролен съвет, избрани от общото събрание на членовете. Когато ТКЗС са отделни към всеобща кооперация — от общо събрание и стопански съвет, в състав най-малко 3 души, избрани от общото събрание на отдела. Поне едни от членовете на стопанския съвет трябва да бъде член на управителния съвет на кооперацията.“

Надзорът върху работата на отделите се извършва от надзорен съвет, състоящ се от трима души, избрани от общото събрание на отдела, от които поне един трябва да бъде член на контролния съвет на кооперацията.

Членовете на стопанския и надзорен съвети, по отношение на управлението и надзора при отделите, имат същите права и задължения, каквито имат управителният и контролният съвети при кооперацията.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 17 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 18. Чл. 30 се изменя така:

„Служителите в ТКЗС, плащани в трудовни, участвуват в пенсионния фонд за изслужено време. Размерът на пенсионните вноски се определя съобразно възнаграждението на съответните служители по щатните таблици. Тези вноски са за сметка на ТКЗС.“

Председателстващ Атанас Драгиев: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 18 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

(Председателското място заема подпредседателят д-р Георги Атанасов)

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 19. Чл. 31 се изменя така:

„Министерството на земеделието и горите открива, организира и обзавежда държавни машинно-тракторни станции (МТС) със средства на държавата, които функционират съгласно закона за самоиздръжката на държавните и държавно-автономните стопански предприятия

Съществуващите досега машинно-тракторни станции стават държавни предприятия след влизането в сила на настоящия закон и вносният дялов капитал от ТКЗС, районни кооперативни съюзи, общини и др., ако бъде поискан, им се връща след припадане задълженията към МТС.

Държавните машинно-тракторни станции поемат актива и пасива на досегашните МТС, който се установява от комисия съгласно чл. 6 от закона за самоиздръжката на държавните и държавно-автономните стопански предприятия.

Задълженията на машинно-тракторните станции към бившата Б. з. к. банка се оформяват на името на държавните машинно-тракторни станции.“

На края на този параграф комисията прибави нова алинея със следното съдържание: (Чете)

„Управлението, организацията и работата на МТС се урежда от правилник, изработен от МЗГ и утвърден от Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 19, заедно с прибавената от комисията нова алинея, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 20. В чл. 33, алинея първа, на края точката се заменя с запетая и се прибавят думите „по реда за одворяването на ТКЗС, предвиден в чл. 23 на този закон, без участие на представителя на ТКЗС в комисията.“

Алинея втора и трета се заличават.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 20 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 21. В чл. 34, първи ред, след думите „земеделски стопанства“ се прибавят думите „и МТС“.

Буква „б“ се изменя така:

„Държавните и общински парцели, места и земи, нужни на ТКЗС и МТС за стопански дворове, за мелiorации, подобрения, предприятия, строежи и др., им се отстъпват безвъзмездно.

За всички построени сгради в стопанските си дворове ТКЗС и МТС не плащат акциз за нови сгради.“

Буква „в“ се изменя така:

„Има право да предприемат направата на всички трайни подобрения на земята (мелiorации) в кооперативните блокове при спазване на закона за водните синдикати.“

Буква „е“ се изменя така:

„Нотариалните актове, издавани при приемането, групирането, благоустрояването и одворяването на ТКЗС и МТС, включително и актовете, издаваните на които е необходимо поради извършените по този закон замянения, независимо от това на чие име се издават (на ТКЗС, МТС, членове-кооператори или нечленове, чиито земи са заменени), както и подаването и издаването на всички данъци и документи във връзка с приемането на земята, земеустрояването и одворяването на ТКЗС и МТС се освобождават от всички държавни и общински такси, съдебни и нотариални мита, бонуси, герб и др. Всички документи, скици, удостоверения и др., необходими за издаване на нотариалните актове, се издават безплатно.

Същото правило се прилага и при случаите, когато се прехвърля собствеността на добитък и машини от значителна стойност от членовете-кооператори върху ТКЗС или от последните върху МТС и при културането на такива, включително и завещаните още неформални случаи.“

След буква „ж“ се прибавят нови букви:

„з) Доброволната застраховка на посевите и добитъка на ТКЗС при ДЗИ става с отстъпка от премията, определена всяка година от ДЗИ с представител на МЗГ. Тази отстъпка не може да бъде по-малка от 25%.“

и) Занаятчийските работилници при ТКЗС се откриват без спазване на формалностите, по отношение процедурата за откриването на занаятчийски предприятия.“

к) За получените безвъзмездно държавни и общински парцели, места, мери и гори ТКЗС и МТС се освобождават от плащане данък върху имоти, придобити по безвъзмезден начин.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 21 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): На първия ред в § 22 след думата „банка“ комисията добави „и БНБ“; във втората алинея комисията намали процента от „5%“ на „3%“ и § 22 добива следната редакция: (Чете)

„§ 22. Чл. 35 се изменя така:

„Българската инвестиционна банка и БНБ отпускат на ТКЗС и МТС стопански производствени заеми по най-ниските тарифи. За подпомагане на затруднените ТКЗС, при Централния кооперативен съюз се създава „фонд подпомагане затруднени ТКЗС“, средствата на които се събират от ежегодни вноски на ТКЗС, в размер 3% от заделената за фондове част от доходите на стопанствата.

Управлението на фонда се урежда с правилник, одобрен от министъра на земеделието и горите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 22 с добавките на комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 23. Алинея първа на чл. 37 се заличава.

В алинея втора, която става алинея първа, на края думите „съгласно придружаващата алинея“ се заменят с думите „съгласно чл. 657, т. 10, от закона за гражданското съдопроизводство.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 23 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 24. Към чл. 39 се прибавят следните две нови алинеи:

„Който самоволно завладява и ползува земята, добитъка и инвентара на ТКЗС, се наказва с глоба от 1000 до 50.000 лв.

Добитъкът и инвентарът се изземват от нарушителя по реда, указан в чл. 37, а от земята той се отстранява незабавно от органите на властта, по искане на управата на ТКЗС.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 24 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 25. Чл. 41 се изменя така:

„Всички държавни и общински чиновници, кооперативни служители, председатели, членове на стопански съвети и ръководители при ТКЗС, както и частни лица, които не изпълняват или нарушават постановленията на настоящия закон, се наказват с глоба от 1000 до 10.000 лв., независимо от наказанията по други закони.“

Председител или член на управителен, респективно стопански съвет бригадир или домакин, който разпореди или се съгласи да се разпореди паричният или натурален доход в противоречие с устава или правилника за вътрешния ред, се наказва с глоба от 5.000 лв. до 50.000 лв.

Със същата глоба се наказват членовете на управителния, респективно стопанския съвет, и контролната комисия на ТКЗС за нарушение и неизпълнение на задълженията им, предвидени в закона и устава, респективно правилника за ТКЗС и в правилника за вътрешния ред.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 25 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 26. В чл. 42, алинея втора, второто изречение се изменя така: „Постановлението за налагане глоба се издава от министъра на земеделието и горите. Глобата се налага в полза на резервния фонд на ТКЗС.“

Алинея трета на същия член се изменя така:

„Наказателните постановления се обжалват съгласно кп. VI, тл. 5, от закона за наказателното съдопроизводство.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 26 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 27. Алинея първа на чл. 44 става алинея втора, а пред нея се прибавя следната нова алинея първа:

„Прекратяването на ТКЗС по решение на общото събрание може да стане само ако несъгласните с това решение са по-малко от 15 души. До изтичането на срока по чл. 10 ТКЗС може да се прекрати само с еднодушно решение на всички членове.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 27 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„§ 28. Към чл. 47 се прибавя нова алинея втора:

„Министерството на земеделието и горите има право да дава задължителни за управителите, респективно стопански, съвети на ТКЗС, разпоредения за подравяне и отстраняване на свързани с дейността на ТКЗС погрешни решения и действия, които не са в духа на закона за ТКЗС, устава и правилника за същите и са в разрез с политиката на правителството.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания § 28 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към разглеждане на следната точка, четвърта, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за въздухоплаването.

Моля докладчика да го докладва.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„ЗАКОН за въздухоплаването.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 1. Държавата има монопол на въздухоплаването в страната. На нея принадлежат въздухоплавателните уреди и всички въздухоплавателни съоръжения.

Обществени организации и частни лица не могат да притежават и използват въздухоплавателни уреди без разрешение от Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 1 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 2. Управлението на гражданското въздухоплаване организира и ръководи гражданското въздухоплаване във всички му проявления. Изключения се допускат по решение на Министерския съвет

Организацията, устройството и дейността на гражданското въздухоплаване, правата и задълженията на служителите му се уреждат с правилник, одобрен от Министерския съвет.

Организацията, устройството и дейността на въздушните войски, правата и задълженията на служителите им се уреждат със закона за военните сили.

Организацията и дейността на въздушния спорт се уреждат с правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 2 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 3. Гражданските въздухоплавателни уреди трябва да бъдат вписани в регистъра за въздухоплавателните уреди при управлението на гражданското въздухоплаване. При регистрацията им се дават съответните знаци и документи.

Гражданските въздухоплавателни уреди и лицата, намиращи се в тях, за да летят, трябва да отговарят на условията, предвидени в специален правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 3 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 4. Лицата, добили въздухоплавателна подготовка, получават свидетелство за професионалност (боев).

Всеки въздухоплавател, за да лети, трябва да има позволение, издадено от надлежните въздухоплавателни органи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 5. Чужди въздухоплавателни уреди могат да летят над страната, и кацат в нея само със специално разрешение, а тези на държави, с които България има въздухоплавателна конвенция — съгласно конвенцията

Екипажите и пътниците в тях самолети трябва да притежават необходимите документи и разрешения по законите и правилниците на страната.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 5 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 6. Въздухоплавателните уреди, които летят над българска територия, и лицата, пътуващи с тях, не могат да носят предмети от естество да застрашат сигурността на страната или представляващи опасност за пътниците и уреда.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 6 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 7. Движението над известни зони може да бъде забранено временно или постоянно, напълно или до известна височина.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 7 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 8. Чуждите въздухоплавателни уреди, на които е разрешено да летят над българска територия, са длъжни да прелитат границите над тожко определените места и височини и да се движат само по определените въздушни пътища.“

Чуждите въздухоплавателни уреди трябва да кацат само на открити за тях летища.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 8 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 9. Около летищата не могат да се извършват строителни работи без разрешение на въздухоплавателните власти.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 9 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 10. Надзорът над въздухоплавателните уреди, които летят над българска територия и кацат не на летища, издаване разрешения на чужди въздухоплавателни уреди за прелитане над страната за излитане и кацане в нея в мирно време се възлага на Министерството на вътрешните работи, на което са длъжни да оказват пълно съдействие всички други държавни органи и граждани. Този надзор се извършва съгласно правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Надзорът на въздухоплаването през време на война се извършва от Министерството на народната отбрана.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 10 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 11. Летищните такси се определят с наредби, издавани от управлението на гражданското въздухоплаване.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 11 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 12. В случай на смърт на въздухоплавател при изпълнение на летателната му служба наследниците му получават обезщетение в размер на двегодишната му брутна заплата с всички допълнителни възнаграждения.“

Ако във връзка с изпълнение на летателната си служба въздухоплавателят бъде признат за инвалид в известен процент, той получава еднократно обезщетение в размер на същия процент от възнаграждението по алинея първа.

Ако във връзка с изпълнението на службата си въздухоплавателят изгуби летателната си годност, той получава 50% от обезщетението по алинея първа.

За прослужени 25 години въздухоплавателите получават премия в размер на 6-месечната им брутна заплата с всички допълнителни възнаграждения.

При навършване на 30 и повече години същите имат право по увольнение да получат премия в размер на 18-месечната им брутна заплата с всички допълнителни възнаграждения. Получените това възнаграждения не могат да получат подобно възнаграждение по друг закон.“

Комисията прибави следните нови алинеи шеста и седма: (Чете)

„Те се ползват от обезщетение по този член уволените по съд по дисциплинарен ред и в интерес на службата, както този е предвидено в закона за военните лица — „Държавен вестник“, бр. 109/1937 г.“

Получените обезщетение в размер на 18-месечна заплата не могат да заемат държавна, автономна или общинска служба в продължение на 18 месеца, а уволените по разпореждане — докато използват правата си по алинея втора на чл. 31 от закона за военните лица.“

Алинея шеста става алинея осма и се допълва така: (Чете)

„Времето, прослужено от въздухоплавателите за пенсия и за възнаграждения, се смята с коефициент 2.“

Разпоредбите на чл. 38, буква „д“, от закона за пенсията за изслужено време са задължителни за всички въздухоплаватели.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 12 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 13. Въздухоплавателите получават специално въздухоплавателно възнаграждение и възнаграждение за пролетените от тях часове или минимални километри в размери и при условия, указани в отделен правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Въздухоплавателните техници и специалисти, както и останалият въздухоплавателен персонал получават специално техническо и премийно възнаграждение. Размерите и условията за получаване на тези възнаграждения се уреждат с отделен правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Прибавя се и алинея трета със следното съдържание: (Чете)

„Служебните лица от въздухоплаването, които летят по служба, имат право на възнагражденията по алинея първа и втора на чл. 12, както и на възнагражденията за пролетените от тях часове и километри.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 13 от законопроекта, заедно с новата трета алинея, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 14. За всяко нарушение разпоредбите на тоя закон, правилниците, наредбите и въздухоплавателните разпоредби, издадени въз основа на него, органите на Министерството на вътрешните работи, Министерството на народната отбрана и Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения — управлението на гражданското въздухоплаване, съставят акт, който има пълна доказателствена сила до доказване противното. Те могат да произведат и дознание за изясняване на обстоятелствата по акта, както и да взимат съответни мерки срещу нарушителите.“

Ако е необходимо, те могат да задържат въздухоплавателния уред и лицата, намиращи се в него, до разрешаване въпроса от компетентните власти.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 14 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 15. За всяко прелитане на въздухоплавателен уред през границите на страната без разрешение, за носене забранени предмети, неспазване въздушните пътища при летене, кацане или излитане извън летища без крайна необходимост, за грубо нарушение на летателната дисциплина, за допускане във въздухоплавателен уред на лица, които нямат необходимите документи, за недопускане надзорните органи да извършват проверка на въздухоплавателен уред, виновните се наказват с тъмничен затвор, ако друг закон не предвижда по-тежко наказание, като въздухоплавателните уреди и вещите, които се намират в тях, могат да се конфискуват.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 15 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. Всеки, който умислено унищожи или повреди въздухоплавателен уред или въздухоплавателни съоръжения или заблуди въздухоплавател, с което постави в опасност въздухоплавателния уред и лицата, намиращи се в него, или причини вреда, се наказва с доживотен или временен строг тъмничен затвор, а при особени тежки случаи — със смърт. В такъв случай съдът може да постанови пълна или частична конфискация на имуществото на извършителя.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 16 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка, Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 17. Служителите от гражданското въздухоплаване за престъпления, извършени по служба, по предложение на управлението на гражданското въздухоплаване се съдят от военните съдъ-“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 17 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 18. За всички други нарушения по този закон, правилниците, наредбите и въздухоплавателните разпоредби, издадени въз основа на него, органите на Министерството на вътрешните работи, Министерството на народната отбрана и Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения — управлението на гражданското въздухоплаване, определени от същите правилници, могат да налагат глоби до 100.000 лв. Наказателните заповеди за глоби до 10.000 лв. не подлежат на обжалване.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 18 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 19. За приложението на този закон се издават правилници и наредби.“

Този закон отменя закона за въздухоплаването с всичките му изменения и допълнения и всички други закони, които му противоречат.

Изпълнението на настоящия закон се възлага на министъра на вътрешните работи, министъра на народната отбрана и министъра на железопътните, автомобилните и водните съобщения.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 19 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към следната точка, пета, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за електростопанството.

Моля докладчика да го докладва.

Докладчик Димитър Котев (к): Комисията внесе някои малки поправки в текста на законопроекта и той доби следната редакция: (Чете)

„ЗАКОН за електростопанството.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Общи положения“

Чл. 1. Електростопанството и електроизграждането в Народната република България се урежда от държавата, чрез Министерството на електрификацията и мелiorациите.

Изключват се от обсега на закона ония чисто заводски електроцентрали, които не са свързани с обществената електроразпределителна система.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 1 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 2. Енергийните източници и всички съоръжения за производство, пренос и разпределение на енергията, както и електропромишлеността, са държавна, общонародна собственост.“

Прибавя се като алinea втора забележка II от чл. 3: (Чете)

„Срещу преотстъпените електроцентрали и съоръжения бившите собственици получават обезщетение в размер и по реда, определен от Министерския съвет.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 2 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 3. Държавата може да преотстъпва на местните органи на държавната власт, на държавните предприятия или на обществени организации — водни съюзници, кооперации и др. — строежи и експлоатацията на енергийни обекти от местно значение или за собствени нужди.“

Забележка. Временно се преотстъпват на съответните предприятия от Министерството на индустрията и занаятите онези чисто заводски централи, които макар че са свързани с обществената мрежа, се намират, в деня на влизане в сила на настоящия закон, вградени в общата индустриална сграда или двора на предприятието и служат предимно за неговото обслужване.

Това преотстъпване става при следните условия:

а) пускането в действие и спирането на тези електрически централи или отделни техни агрегати ще става, по начало, по разпоредба на съответната служба от Министерството на електрификацията и мелiorациите. По изключение, тия електрически централи могат да бъдат пускани в действие и по собствен начин от от-

говорните органи на предприятието, но само тогава, когато предприятието е изключено от обществената мрежа, с задължение да уведомят незабавно органите на Министерството на електрификацията и мелiorациите;

б) тези заводски електроцентрали се контролират плавно, технико-стопански и кадрово от Министерството на електрификацията и мелiorациите, като техническият персонал се назначава със съгласието на Министерството на електрификацията и мелiorациите;

в) в фонда за изравняване цените на електрическата енергия участвуват само заводски електрически централи, които са свързани с обществената мрежа, и то съразмерно с участието им с електрическа енергия в обществената мрежа.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 3 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 4. Министерството на електрификацията и мелiorациите провежда пълния планов, технически и стопански контрол върху всички енергийни и електропромишлени обекти в страната и планира и ръководи тяхната стопанска и техническа дейност.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 5. Цените на електрическата енергия се определят от Министерския съвет.“

При Министерството на електрификацията и мелiorациите функционира специален „Фонд за изравняване цените на електрическата енергия“, по правилник, одобрен от Министерския съвет.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 5 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 6. Министърът на електрификацията и мелiorациите одобрява годишните финансово-стопански планове и отчети, техническите проекти и сметки на всички електростопански и електропромишлени организации и предприятия.“

За обсъждане на по-големи и важни технически проекти и сметки, при министерството се създава експертен съвет, съставът на който се определя от министъра.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 6 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„II. Преходни разпоредения“

Чл. 7. Когато, засегнат от настоящия закон, електростопански обект е принадлежност към комбинирано предприятие, разпоредбите на закона се отнасят само до електростопанската част.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 7 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 8. Собствеността на електростопанските предприятия, които попадат в разпореденията на чл. 24 от договора за мир с България, не е засяга от настоящия закон.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 8 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 9. Считат се неразделна част от електростопанското предприятие всички машинни съоръжения, инсталации, сгради и други, които имат връзка с производството, преноса, трансформацията и разпределението на електрическата енергия.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 9 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 10. От деня на публикуване настоящия закон всички договори за електрообслужване, сключени с електростопанските предприятия, се считат унищожени по право.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 10 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 11. Законът за Главната дирекция за електрификацията на България се отменява.

По предложение на министъра на електрификацията и мелiorациите, Министерският съвет разпределя активите и пасивите на Главната дирекция на електрификацията между държавните предприятия на самоиздръжка при министерството.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 11 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 12. Министерският съвет, по предложение на министъра на електрификацията и мелiorациите, определя размера на задълженията, които съответното предприятие на самоиздръжка при Министерството на електрификацията и мелiorациите следва да поеме за сметка на засегнатите държавни, общински и други електростански предприятия, които не са предмет на закона за национализацията на частни индустриални и минни предприятия.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 12 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 13. Държавното електрообеспечително предприятие „Въча“ се включва с целия си актив и пасив в съответното предприятие на самоиздръжка при Министерството на електрификацията и мелiorациите.

Времето, прослужено от щатните служители при електрическата централа „Въча“ от 1 януари 1924 г. до влизането на настоящия закон в сила, се счита изцяло за пенсия при фонда „Пенсия за изслужено време“, като следуватите се вноски за пенсия, включително субсидията и лихвата върху тях за това време, са в тежест и се внасят от предприятието „Въча“, респективно предприятието, поемашо активите и пасивите на „Въча“.

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 13 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 14. В закона за електрификацията навсякъде, вместо министерство, респективно министър на обществените сгради, пътищата и благоустройството, да се чете министерство, респективно министър на електрификацията и мелiorациите, а вместо „главен директор за електрификацията на България“ да се чете „съответния помощник-министър при Министерството на електрификацията и мелiorациите.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 14 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Димитър Котев (к): (Чете)

„Чл. 15. За приложението на настоящия закон и за устройството на сектор електрификация при министерството, Министерството на електрификацията и мелiorациите изработва правилници, които се одобряват от Министерския съвет.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 15 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Понеже законопроекта за народната милиция не е готов, следва да преремим точка шеста от дневния ред.

Който г-да народни представители са съгласни, точка шеста от дневния ред — второ четене на законопроекта за народната милиция — да стане точка последна от дневния ред, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Приветствуваме към разглеждане на следната точка, седма, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за паспортите и милиционерската контрола над чужденците.

Моля докладчика да го докладва.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): Комисията направя доста изменения в законопроекта, повечето от редакционен характер. (Чете)

ЗАКОН

за паспортите и милиционерската контрола над чужденците.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с изменението на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Д Я Л I

ПРАВИЛА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ

I. Общи разпоредби

Чл. 1. Паспортът е документ, който установява самоличността на носителя му и дава право за преминаване границите на страната. Той е документ с международна валидност.

Пътният лист (пасаван) е документ, който важи за връщане в страната.

Граничните билети се издават въз основа на съглашение със съседна страна и служат на гражданите да преминават в съседната страна в случаите, определени в съглашението.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 1 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 2. Български гражданин не може да излезе във от границите на страната, ако няма паспорт и виза за излизане или граничен билет.

Преминаването през границите на страната от български граждани е позволено само чрез определените за това гранични места, където предявяват паспортите и пътните си листове за проверка.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 2 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 3. Български гражданин, пристигнал в чужда държава, е длъжен незабавно да се яви в легацията или консулството и да се впише в списъците на българските граждани. Ако има пречка за явяването му в легацията или консулството, той своевременно ги уведомява писмено.

Ако в селището, в което се установява, няма българска легация или консулство, или ако има непреодолими пречки за личното му явяване, той е длъжен да уведоми своевременно и писмено легацията или консулството.

При нарушаване на чуждата страна българският гражданин е длъжен да уведоми легацията или консулството писмено.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 3 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 4. Ако между правителството и друга държава се сключи съглашение на принципна взаимност за премахване на всякакви или всички паспортни формалности, гражданите на двете страни се освобождават от задълженията по този закон и определените в съглашението случаи и ред.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„II. Паспортни служби

Чл. 5. Върховен орган по ръководство и контрола на паспортните служби е министърът на вътрешните работи.

В страната паспортната служба се върши от Министерството на вътрешните работи, милиционерските му подразделения и граничните власти, в определените от закона случаи — и от Министерството на външните работи, а в чужбина — от българските легации и консулства.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 5 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 6. Паспортните служби имат назначение:
а) да издават паспорти, пътни листове и гранични билети;
б) да контролират преминаването през границите на страната от българските граждани и не допускат преминаването на тези, на които това не е позволено по реда на този закон.
Паспортните служби издават паспорти, пътни листове и гранични билети само на български граждани.

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 6 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 7. Паспорти се издават от:
а) Дирекцията на народната милиция и

б) Министерството на външните работи, българските легации и консулства.

Гражданите, живущи в провинцията, подават молбите си за паспорти и получават последните чрез съответните им милиционерски управления.

Легациите и консулствата издават, продължават, подновяват и заменят паспорти след съгласие на Министерството на външните работи.

Граничните и контролни паспортни служби могат да издават визи в случаите, определени от Министерството на външните работи.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 7 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 8. Министерството на външните работи издава само дипломатическите паспорти.“

Пътни листове се издават от легациите и консулствата. Гранични билети се издават от органите, определени с наредба от министъра на външните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 8 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„III. Видове паспорти

Чл. 9. Паспортите биват обикновени, служебни и дипломатически.

Паспортите, пътните листове и граничните билети могат да се издават на едно лице, семейство или група.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 9 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 10. Паспортите важат от датата на издаването им до края на срока, който е показан в тях и който не може да бъде по-дълъг от 5 години.

Срокът на граничните билети се определя с наредба от министъра на външните работи, ако не е определен с международно съглашение.

Паспортите се издават за една или няколко държави.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 10 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 11. Семейство по този закон се разбира съпрузите заедно или поотделно, с деца или внуци до 16 години, на които само може да се издаде семейно паспорт.

Групови паспорти се издават на групи не по-малко от 5 души, когато целта на пътуването за всички е еднаква, имат един маршрут и пътуването няма да продължи дълго време.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 11 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 12. Служебни паспорти се издават на държавни служители или натоварени със служебни функции граждани, изпратени в чужбина по служебна работа.

Семействата на държавни служители може да се издават служебни паспорти, когато пътуват заедно с тях, когато пътуват за тяхното местослужение или се връщат в страната.

На журналистите и семействата им също може да се издават служебни паспорти. На последните — при условията на алиен втора.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 12 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 13. Дипломатически паспорти се издават на граждани от дипломатическата служба с дипломатически ранг и дипломатическите куриери. На семействата им може да се издават такива паспорти при условията на чл. 12, алиен втора.

Дипломатически паспорти се издават и на граждани, пътуващи в чужбина по дипломатическа мисия.

Министърът на външните работи издава дипломатически паспорти и на други лица в особени случаи, съгласно специална наредба.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 13 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 14. На изселниците се издават изселнически паспорти. Те важат само за отиване до местоназначението им.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 14 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 15. Български граждани на постоянно местожителство в чужбина получават паспорти, уредени с наредба на министъра на външните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 15 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„IV. Издаване, продължаване и подновяване на паспорти и визи

Чл. 16. Условията и редът за издаване, продължаване, подновяване и заменяване на паспортите и издаване и продължаване на визите се уреждат с наредба, издадена от министъра на външните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 16 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 17. Паспорти и гранични билети не се издават на:

1. Малолетни, които нямат писмено разрешение от родителите си;
2. Запретени, душевно болни или умствено разстроени, които нямат писмено разрешение от настойниците или попечителите си, и
3. Граждани, чието пътуване е безполезно или вредно за страната.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 17 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 18. Всички граждани, които имат паспорти, след връщане в страната ги предават на съхранение на паспортните власти.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 18 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 19. Паспортите, издадени на българските граждани, които се намират в чужбина, могат да бъдат отнети с заповед на министъра на външните работи или по решение на легациите или консулствата в случаите, когато това се налага от интересите на страната.

Лицата, на които се отнемат или обезсилват паспортите, се уведомяват и те са длъжни да се завърнат в страната с пътни листове, които им се издават от българските легации и консулства.

Редът за отнемане или обезсилване на паспортите и уведомяването за връщане в страната се урежда с наредба, издадена от министъра на външните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 19 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Чл. 20. Български гражданин, снабден с паспорт, не може да напусне страната без милиционерска виза.

Българските граждани в страната се снабдяват с чужди визи само чрез Министерството на външните работи, а в чужбина — чрез легациите и консулствата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 20 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Д Я Л II

ПРАВИЛА ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ

V. Общи разпоредби и визи

Чл. 21. Чужденец (чужд поданик) не може да влезе в страната, ако няма паспорт или пътен лист, издаден от властите на неговата държава и визиран от българските паспортни власти; той може да влезе в страната и с граничен билет — по реда на съглашението с българската държава.

Чужденец винаги има право да напусне страната; ако няма възбудено срещу него наказателно преследване или няма да отговаря по друго законово задължение.

Преминването през границите на страната от чужденци е позволено само през определените за това гранични пропускателни пунктове, където предявяват паспортните си книжки за проверка."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 21 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 22. Паспортните служби имат назначение:

- а) да дават визи;
- б) да контролират преминаването през границите на страната от чужденци и не допускат преминаването на тези, на които това не е позволено от закона;
- в) да регистрират и контролират намиращите се в страната чужденци."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 22 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 23. Визата е разрешително, което дава право на посетителя чужденец на редовен паспорт да влезе, премине или излезе от страната.

Визите могат да бъдат различни видове според целта на пътуването на чужденеца.

Чужденци, които влизат или преминават през страната с прекозни средства било по сухо, по въздуха или по териториалните води, трябва да притежават разрешително и за превозното средство."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 23 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 24. Визи за чужденци се дават от Дирекцията на народната милиция. Тя може да дава и визи за излизане и връщане.

Логаните и консулствата дават визи (за влизане, преминаване и двойно преминаване) на чужденци с предварително съгласие на Министерството на вътрешните работи.

Контролните паспортни органи могат да дават визи на чужденци в случаите, определени от Министерството на вътрешните работи."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 24 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 25. Срокът за използване визите, включително и на визите за излизане и връщане, е до 3 месеца от даването им.

Във визата за влизане в страната може да се предвиди право за пребиваване в страната не повече от 2 месеца след влизането. Такива визи може да бъдат продължени, и то само веднаж, със срок не повече от 1 месец.

Чужденец с виза за преминаване не може да остане в страната повече от 48 часа.

Чужденец с виза за преминаване не се пуска в страната, ако няма виза и за следната страна по маршрута си.

Министърът на вътрешните работи може с наредба да измени тези срокове."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 25 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"VI. Регистрация и контрол над чужденците

Чл. 26. Всеки чужденец, който влезе в страната, е длъжен незабавно да се регистрира, включително и тези с визи за влизане, ако слязат от превозните средства, с които пътуват.

Регистрацията се извършва от милиционерските управления и гранични власти и по реда, определен с наредба на министъра на вътрешните работи.

Чужденецът следва да се яви за регистрация в мястото, което му е определено във визата за пребиваване в страната.

При регистрация на чужденци, които работят или заемат някаква служба, последните представят и удостоверение от властите или предприятията, при които работят.

Преминалите границата без спазване разпоредбите на този закон, правилниците и наредбите, издадени въз основа на него, се регистрират по реда на наредбата, издадена от министъра на вътрешните работи.

Божавците се регистрират при преминаване на границата при граничните власти, а ако бъдат допуснати в страната — по реда на алинея втора."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 26 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 27. Преди изтичане срока на визата или срока на продължението ѝ, ако му е дадено такова (чл. 25, алинея втора), чужденецът е длъжен да напусне страната. Ако не стори това, той се изпраща зад граница.

Чужденецът преди изтичане срока на визата му или продължението ѝ, когато му е дадено такова, може да поиска разрешително за пребиваване в страната. Щом получи такова разрешително в срока на визата, той може да остане в страната.

Разрешителното за пребиваване в страната съдържа данни за самоличност на лицето.

Чужденец с разрешително за пребиваване в страната, когато напуска същата, трябва да има виза за излизане."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 27 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 28. Срокът на разрешителните за пребиваване в страната не може да бъде по-дълъг от 5 години.

Преди изтичане този срок чужденецът своевременно може да поиска ново разрешително за пребиваване в страната. Ако не получи разрешително, се постъпва по реда на алинея трета.

След изтичане на срока на разрешителното за пребиваване в страната чужденецът е длъжен да напусне страната. Ако не стори това, той се изпраща зад граница."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 28 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 29. Срокът на разрешителното за пребиваване в страната се определя, като се взема пред вид целта на посещението, работата, която има да върши лицето, и други основания за оставянето му в страната.

Отказва се пребиваването в страната на чужденец, а ако е разрешено се отменя, когато със съето повеление и действие нарушава установения в страната ред.

Дирекцията на народната милиция може, въпреки дадения срок във визата или разрешителното за пребиваване в страната, по свои съображения да откаже пребиваването на лицето в страната или да намали срока."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 29 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 30. Чужденците са длъжни да спазват наредбите за движението, пребиваването и местожителството им, както и всички закони в страната.

Чужденецът е длъжен да носи със себе си паспорта и разрешителното си за пребиваване в страната.

При загубване, повреждане или изхвърляне на разрешителното за пребиваване, което не е просрочено, паспортното учреждение, което го е издало, издава на лицето дубликат след публикация за унищожаването на оригинала."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 30 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 31. Чужденци с дипломатически паспорти, вписани в списъка на дипломатическото тяло, се снабдяват с особени карти от Министерството на външните работи.

Останалите чужденци, служители в чуждите дипломатически мисии, се регистрират в Министерството на външните работи, където получават и разрешения за пребиваване в страната.

За издаването на тия карти и разрешителни за пребиваване в страната се уведомява Министерството на вътрешните работи."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 31 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

"Чл. 32. Когато на чужденец се прекрати преди срока разрешителното за пребиваване в страната, нему се дава срок не повече от 7 дни да напусне страната; след изтичането на този срок той се изпраща зад граница."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 32 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)
 „Чл. 33. Граждани на чужда държава могат да бъдат освободени изцяло или отчасти от задълженията, предвидени в тази глава, при специално съглашение, сключено с тяхната държава, вкоху началата на взаимност.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 33 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Д Я Л ИИ

VII. Заключителни разпоредби

Такси и отчетност

Чл. 34. Таксите за паспорти, визи и други документи, издавани по тоя закон, както и редът за отчитането им се определят с наредба, одобрена от Министерския съвет“.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 34 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„Н а р у ш е н и я

Чл. 35. Чужденец, който не се регистрира в срока, предвиден в глава VI, се наказва с глоба до 10.000 лв. и може да бъде изпратен зад граница.

Чужденец, който не поддържа редовно разрешителното си за пребиваване в страната, се наказва с глоба до 50.000 лв. и може да бъде изпратен зад граница.

Чужденец, който не носи със себе си паспорта и разрешителното си пребиваване в страната, се наказва с глоба до 10.000 лв. и може да бъде изпратен зад граница“.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 35 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 36. Български граждани, намиращ се в чужбина, който не се явява в списъците на българските поданици в легацията или консулството в срока на чл. 3, се наказва с глоба до 10.000 лв. и може да му се отнеме паспортът.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 36 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 37. Който използва своя невалиден паспорт или вли от рамките на разрешението в него, се наказва с глоба до 30.000 лв.; ако е чужденец, може да бъде изпратен зад граница.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 37 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 38. Български гражданин, който след връщане в страната не върне паспорта си на паспортните власти или го загуби или унищожи, макар и по небрежност, се наказва с глоба до 50.000 лв.

Ако някой от група, пътуваща в чужбина с групов паспорт, не се явява в страната, на водача на групата се налага глоба до 50.000 лв.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 38 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 39. Всички нарушения по този закон се констатираат с актове от органите на Министерството на вътрешните работи и Министерството на външните работи.

Тези актове, заедно с преписката по произведеното дознание, се изпращат на директора на народната милиция или друг орган, определен от министъра на вътрешните работи, който издава наказателни заповеди.

Наказателните заповеди могат да се обжалват по реда на закона за наказателното съдопроизводство.

Ако наказателната заповед предвижда само изпращане зад граница, тя не подлежи на обжалване.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 39 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)
 „Чл. 40. Чужденец, по отношение на когото е наложено наказание изпращане зад граница, тази мярка се прилага след изтърпяване на другите наказания, ако такива са му наложени.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 40 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

„VIII. Преходни разпоредби

Чл. 41. В срок от 3 месеца от влизането в сила на тоя закон, всички милиционерски лични карти за чужденци следва да се заменят с разрешителни за пребиваване в страната, като сроковете на последните се определят съгласно разпоредбите на тоя закон.

В срок от 6 месеца от влизането в сила на тоя закон носителите на наисеновите паспорти следва да уредят поданството си. Техните досегашни паспорти престават да важат.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 41 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 42. Български поданици, живущи в страни, в които поради военните събития не са могли да продължат или подновят паспортите си, се освобождават от глоби и такси по тях за времето от 1 септември 1939 г. до възстановяване на паспортните им служби в тия страни. Тая разпоредба не се отнася за лица, които са пребивавали и в страни, където са могли да уредят паспортите си.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 42 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Георги Михайлов Георгиев (к): (Чете)

Чл. 43. Настоящият закон отменя наредбата-закон за паспортите, пограничните билети и милиционерска контрола над чужденците, всичките му изменения и допълнения, както и всички закони, които му противоречат.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 43 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Присъстваме към разглеждане на точка осма от дневния ред: Второ четене на законопроекта за устройството на народните съдилища.

Моля докладчика да докладва.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„З А К О Н

за устройството на народните съдилища.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„I. Общи разпореджения“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат първото подзаглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

Чл. 1. Правосъдието в Народната република България се осъществява от околийските съдилища, областните съдилища и от Върховния съд на Народната република.

Освен тях има местни народни съдилища и други особени съдилища, учредени със специални закони“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 1, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В първата алинея след думата „гражданине“ комисията прибави думата „гарантирани.“ (Чете)

Чл. 2. Правосъдието има за задача да осигури установения демократичен обществен ред, да обезпечи политическите, трудови и други имуществени права и интереси на гражданите, гарантираны от Конституцията, и да обезпечи точното и еднакво изпълнение на законите в страната от всички учреждения, предприятия, организации, длъжностни лица и граждани.

Съе своята дейност съдилищата възпитават гражданите в дух на преданост към родината, дисциплината на труда и съзнателно подчинение на законите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 2, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 3. Съдилищата прилагат законите еднакво за всички граждани, без оглед на пол, народност, раса, вероизповедание, произход, обществен и материално положение и образование. Всеки гражданин има право на защита пред съда.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 3, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 4. Съдилищата разглеждат делата в открито заседание, освен в случаите, за които е предвидено противното.“

Съдебните заседания се водят на български език. Ако участващият в делото не знае български език, назначава се преводач.

Съдебните заседания стават в помещението на съда, освен когато се налага някои дела или отделни съдопроизводствени действия да се разглеждат или извършат извън него.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 5. Съдиите са независими и се подчиняват само на закона. Те произнасят своите присъди и решения в името на народа.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 5, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„II. Съдилища.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с второто подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 6 между третата и четвъртата алинея се поставя нова алинея със следното съдържание:

„Когато в района на някой околийски съд има два околийски народни съвета, министърът на правосъдието определя кои съдии от околийския съд се избират от отделните околийски народни съвети, съобразно числото на населението на всяка околия.“

Чл. 6 добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 6. Околийският съд разглежда делата в състав: един съдия и двама съдебни заседатели.“

Околийският съдия действа и еднолично в случаите, определени от съдопроизводствените закони.

Той и заместниците му се избират от околийския народен съвет за срок от три години.

Когато в района на някой околийски съд има два околийски народни съвета, министърът на правосъдието определя кои съдии от околийския съд се избират от отделните околийски народни съвети, съобразно числото на населението на всяка околия.

Когато околийският съдия е възпрепятствуван да изпълнява длъжността си и няма кой да го замести, председателят на областния съд командирова един от членовете на съда или някой от близките околийски съдии да изпълняват длъжността му.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 6, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 7. Областният съд заседава в състав: един съдия и двама съдебни заседатели.“

При разглеждане на някои дела в случаите, определени от съдопроизводствените закони, съдът действа в състав: председател и двама съдии. Когато в съда няма достатъчно съдии, съставът може да се допълни с един допълнителен член или съдия от околийски съд.

Съдиите от областния съд се избират от околийските народни съвети за срок от пет години. Числото на съдиите, които всеки околийски народен съвет от района на съда избира, се определя от министъра на правосъдието, съобразно броя на населението на всяка околия. Председателят и подпредседателите се избират от околийския народен съвет в седището на областния съд.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 7, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 8. Съдебните райони се определят от министъра на правосъдието.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 8, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 9. Върховният съд се състои от три колегии: наказателна, гражданска и военна. В наказателната и гражданската колегия има отделения.“

Върховният съд заседава в състав: председател и двама членове. Съдиите при Върховния съд се избират от Народното събрание за срок от пет години.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 9, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 10 във втората алинея след последните думи „тайно гласуване“ се добавят думите „по реда, указан от правилник, утвърден с указ“. В такъв случай чл. 10 добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 10. Местният народен съд действа в състав: народен съдия и двама съдебни заседатели.“

Местният народен съдия и съдебните заседатели се избират на право от гражданите чрез всеобщо, равно и тайно гласуване по реда, указан от правилник, утвърден с указ.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 10, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 11. Съдиите продължават да изпълняват длъжностите си и след изтичане на срока, за който са избрани, до произвеждане на нов избор. Допуска се и преизбиране.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 11, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„III. Условия за заемане на длъжности по съдебното ведомство.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат третото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 12. За да може едно лице да бъде съдия, трябва:

- а) да е български гражданин;
 - б) да е завършило правните науки;
 - в) да е прекратило успешно стажа си и да е издържало държавен изпит;
 - г) да не е лишено от някое от правата по чл. 30 от наказателния закон;
 - д) да не се намира под следствие или съд или да не е осъждано за престъпление, което се наказва със строг тъмничен затвор, както и за следните престъпления: по носене на военната тежоба и против държавната въоръжена сила, против обществения ред, подправка на парични знаци, лъжесвидетелстване или лъжовна клетва, против гражданското състояние, разврат, кражба, обсебване, изнудване, укриване, измама и злоупотреба на доверие, подправка на документи и други знаци и по служба и адвокатско звание, макар и да е освободено от наказание или по помилване или да е реабилитирано или амнистирано, с изключение на амнистираните политически престъпления, извършени до 9 септември 1944 г.;
 - е) да не е било обявено в несъстоятелност и да не е поставено под пълно или ограничено запрещение;
 - ж) да няма фашистки или реставраторски прояви и
 - з) да няма физически и душевен недостатък, който би пречил на службата.
- Изискванията на точки „б“ и „в“ не са задължителни за местните народни съдии.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 12, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): С поправките, направени от комисията, чл. 13 добива следната окончателна редакция: (Чете):

„Чл. 13. Съдебните кандидати се назначават с заповед на министъра на правосъдието измежду лицата, които отговарят на изискванията на чл. 12, букви „а“, „б“ и „г-з“ и се разпределят между околийските, областните и военните съдилища. Стажът трае една година и половина.“

Съдебните кандидати, които са завършили успешно стажа си, се допускат до държавен изпит.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 13, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

В чл. 14 на първия ред, след думите „държавен изпит“ вместо „се“ се поставя думите „може да се“ и чл. 14 добива следната окончателна редакция: (Чете):

„Чл. 14. Лицата, които са издържали държавен изпит, може да се назначават с заповед на министъра на правосъдието за допълнителни членове, за нотариуси или за съдии-изпълнители.“

Нотариусите и съдиите-изпълнители могат да бъдат повишавани на място по заплата след всеки три прослужени години до степен член на областен съд.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 14, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 15. За заместници-околийски съдии могат да бъдат избирани лица, които са прослужили като допълнителни членове, съдии-изпълнители или нотариуси три години, а за околийски съдии, чле-

нове на обаштен съд и другите по-горни длъжности в областните съдилища — лица, които са прослужили на непосредствено по-долната длъжност три години.

Околийските съдии, които бъдат избрани след три прослужени години, се приравняват по чин и заплатата на членове на областен съд, а при второ избирание, след шест прослужени години — на подпредседатели на областен съд.

При липса на подходящи кандидати могат да бъдат назначавани и лица с по-малка служба и адвокатска практика."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 15, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 16. Съдиите от Софийския околийски и областен съд имат една степен по-горна от съответните длъжности в другите съди.ща."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 16, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 17. Прокурори, следователи, адвокати и лица, които са заемали служба, приравнена със съдийска длъжност, могат да бъдат избрани за съдии, ако отговарят на изискванията на чл. 12 и имат служба или адвокатска практика толкова години, колкото би било необходимо да прослужат като съдии за съответната длъжност."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 17, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 18. Старшинството между съдиите от една и съща длъжност се определя според продължителността на службата им на тази длъжност от датата на избора.

Когато са избрани едновременно съдии и лица по предходния член на равна длъжност, старшинството им се определя според общата продължителност на службата или адвокатската практика."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 18, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 19. Другите служители се назначават измежду лицата, които отговарят на изискванията на закона за държавните служители и закона за шатните таблици на държавните служители.

Секретарите и касиерите при съдебните учреждения и нотариалните книговодители се назначават от министъра на правосъдието по предложение на съответния началник на учреждениято, който посочва трима кандидати за всяко вакантно място. Останалите служители се назначават от началника на учреждениято.

Ломакишкият и техническият персонал при съдебните палати се назначава и уволнява от лицата, предвидени в правилника за управление на съдебните палати."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 19, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"IV. Съдебни заседатели."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат четвъртото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 20 последното изречение на първата алинея се изменя така: "Съдебните заседатели при околийските и областните съдилища се избират от околийските народни съвети". В такъв случай чл. 20 добива окончателно следната редакция: (Чете)

"Чл. 20. Съдебни заседатели могат да бъдат всички грамотни избиратели, които са годни да изпълняват задачите по чл. 2. Съдебните заседатели при околийските и областни съдилища се избират от околийските народни съвети.

Числото на съдебните заседатели за околийските и областните съдилища поотделно, които се избират във всяка околия, се определя от министъра на правосъдието."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 20, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 21. Съдебните заседатели при изпълнение на своята длъжност се ползват с правата и имат задълженията на съдии. Те получават пътни и дневни пари като съдии."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 21, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 22. Съдебните заседатели се свикват от околийския съдия, съответно от председателя на съда, на сесии най-много за 15 дни през годината, съобразно делата, които подлежат на разглеждане

в всеки месец. Този срок се продължава до свършването на делата, за разглеждането на които съдебните заседатели са призовани да участват. Всеки съдебен заседател може да участва най-много в една сесия.

Съдебният заседател, който е възпрепятствуван да се яви, е длъжен да съобщи своевременно на съда.

За неявяване без уважителни причини съдебните заседатели се наказват от по-горния съд с глоба до 10.000 лв. Заповедта за налагане на глобата не подлежи на обжалване, но по уважителни причини може да бъде отменена или изменена от длъжностното лице, което я е издало."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 22, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"V. Длъжности на лицата по съдебното ведомство."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат петото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 23. Всеки съдия при встъпване в длъжност полага пред общото събрание на съда следната клетва:

"Кълна се в името на народа да бъда верен на Народната република България, да изпълнявам законите на страната, да съдя по чиста съвест без пристрастие, да пазя тайната на съвещанията и да постъпвам във всичко като справедлив съдия. Заклех се."

Съдебните кандидати, допълнителните членове, околийските съдии и заместниците им полагат тази клетва пред общото събрание на съответния областен съд.

Същата клетва полагат пред околийския съдия, съответно пред председателя на съда, и съдебните заседатели преди да почнат да изпълняват длъжността си.

Останалите длъжностни лица по съдебното ведомство полагат клетвата, предвидена в закона за държавните служители."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 23, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 24. Длъжностните лица по съдебното ведомство не могат:

- а) да заемат друга държавна служба;
- б) да упражняват търговия или друго занятие, което е несъвместимо с длъжността им, и
- в) да бъдат управители или представители на търговско дружество или членове на управителен или проверителен съвет на такова дружество, с изключение на кооперативните сдружения."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 24, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"VI. Отпуски."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат шестото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): Чл. 25, добива следната окончателна редакция: (Чете)

"Чл. 25. Отпуск на председателите на съдилищата се разрешава от министъра на правосъдието; на околийските съдии, нотариусите и съдиите-изпълнители — от председателя на областния съд, и на всички останали длъжностни лица по съдебното ведомство — от началника на учреждениято, при което служат.

За разрешените отпуски на лица, които не се назначават от началника на учреждениято, се съобщава в Министерството на правосъдието."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 25, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"VII. Надзор."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат седмото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 26. Съдилищата дават писмен отчет за своята дейност и за дейността на съда, при който служат, пред органа, който ги е избрал."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 26, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

"Чл. 27. Министерът на правосъдието следи за дейността на съдилищата лично или чрез съдебните инспектори. За констатиранията

неправилности при изпълнение на задълженията от длъжностните лица той прави напомниие, а при по-голяма неправилност възбужда дисциплинарно преследване. Министерът на правосъдието може да направи предложение и за отзоваването на съдията от органа, който ги е избрал.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 27, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): С направените от комисията поправки чл. 28 добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 28. Върховният съдебен надзор над съдилищата се упражнява от Върховния съд на Народната република.

Този надзор се осъществява по пътя на разглеждане жалби и протести срещу постановените от по-долните съдилища присъди и решения, както и чрез разглеждане на предложенията на главния прокурор на Народната република и на председателя на Върховния съд за преглед на влезли в законна сила съдебни актове на съдилищата.

Върховният съд, по предложение на министъра на правосъдието, на главния прокурор на Народната република или на председателя на съда, се произнася в общо разпоредително заседание за съответната колегия по въпроси, които на практика повдигат съмнение или не се решават еднакво от съдилищата.

Председателят на Върховния съд може да свика общо събрание на всички съдии от състава на съда за обсъждане на въпроси, които се отнасят до дейността на съда изобщо или за установяване на единна практика по въпроси, по които съществува разногласие между отделните колегии на съда.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 28, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 29. Когато по-горният съд забележи неправилности, допуснати от по-долните съдилища, той прави напомниие на лицата, които са ги допуснали или възбужда дисциплинарно преследване.

Дисциплинарно преследване срещу длъжностни лица, които не са съдии, може да бъде възбудено и от началника на учреждениято, при което служат.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 29, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 30. Дисциплинарните наказания са: мъжване без или с лишаване от заплатата до 10 дни, а за проявена неспособност, непогоденост или постоянна небрежност при изпълнение на службата — уволнение от служба.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 30, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 31 в първото изречение на втората алинея пред думите „съдебно заседание“ се поставя думата „открито“, а след думата „заседание“ думите „при закрити врати“ се заличават. В такъв случай чл. 31 добива следната окончателна редакция: (Чете)

„Чл. 31. Дисциплинарните наказания на съдиите и на допълнителните членове се налагат от Върховния съд, наказателно отделение; на другите длъжностни лица в съдилищата, които се назначават с заповед на министъра на правосъдието — от областния съд, наказателно отделение, а на всички останали длъжностни лица — от началника, който ги е назначил.

Дисциплинарното дело се разглежда в открито съдебно заседание. Преди насрочване на делото на обвиняемия се съобщава за възбуденото дисциплинарно преследване и той може да даде обяснения и да посочи доказателства в дваседмичен срок от съобщението.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 31, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 32. Обвинението се поддържа от прокурор. Преди да постанови присъда съдът е длъжен да изслуша и обясненията на обвиняемия или на неговия повереник.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 32, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 33. Присъдите по дисциплинарите дела не подлежат на обжалване и се изпълняват от Министерството на правосъдието, съответно от началника на учреждениято.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 33, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 34. Дисциплинарите нарушения се просрочват с изтичането на три години от извършването им.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 34, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 35. Длъжностни лица, уволнени по дисциплинарен ред, не могат да заемат служба по съдебното ведомство.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 35, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„VIII. Отзоваване и уволнение.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат осмото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 36 в четвъртия ред думите „освен случая на чл. 30“ да се четат: „освен в случая на чл. 27“. На четвъртия ред, вместо „отзоваване иска“, да се чете: „отзоваване се иска“. В такъв случай чл. 36 добива следната окончателна редакция: (Чете)

„Чл. 36. Съдиите могат да бъдат отзовани от органа, който ги е избрал. Преди да се произнесе по отзоваването последният произвежда анкета и взема мнението на Министерството на правосъдието, освен в случая на чл. 27; съдията, чейто отзоваване се иска, трябва да бъде изслушан.

Съдията може да бъде отзован: а) ако не спазва постановленията на Конституцията и законите в страната; б) ако се окаже негоден да изпълнява службата си; в) ако с решенията и постъпките си уврежда авторитета на правораздаването и общонародните и общотържавни интереси.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 36, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 37, точка „а“, след думите „по собствено желание“ се добавят думите „при уважителни причини“. В точка „в“, последния ред, вместо „съдебна“, да се чете: „законна“. В такъв случай чл. 37 добива следната окончателна редакция: (Чете)

„Чл. 37. Съдиите се уволняват с заповед на министъра на правосъдието:

а) по собствено желание при уважителни причини;

б) поради дисциплинарно осъждане и

в) когато възникне някое от препятствията за заемане на съдийска длъжност по чл. 12, букви „г“, „д“ и „е“, констатирано в влезли в законна сила съдебен акт.

Допълнителните членове и останалите служители могат да бъдат уволнявани и в интереса на службата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 37, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 38. Съдията може да бъде отстранен от длъжност, когато срещу него е възбудено наказателно преследване за престъпления от общ характер.

Отстранението се постановява от главния прокурор на републиката и се съобщава за това на органа, който е избрал съдията.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 38, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 39. В случай на овакантиране на съдийска длъжност изборът се произвежда не по-късно от един месец след овакантирането.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 39, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„IX. Последни и преходни разпоредения.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат деветото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 40. Министерът на правосъдието издава правилници: за вътрешния ред на съдебните места, за работата на съдебните кандидати, за държавния изпит и за управлението на съдебните палати.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 40, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): В чл. 41 в първото изречение на втората алинея цифрата „50“ да се чете „43“. В такъв случай чл. 41 добива следната окончателна редакция: (Чете)

„Чл. 41. Върховният касационен съд, Върховният административен съд и Военно-касационният съд се закриват.“

Във всички случаи, извън посочения в чл. 43, дейността на Върховния касационен съд, на Върховния административен съд и на Военно-касационния съд по всички закони се възлага на Върховния съд на Народната република, който разглежда делата по реда, предвиден за тия съдилища в съответните закони.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 41, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 42. В случаите, в които законите предвиждат участие на съдии от Върховния касационен съд и от Върховния административен съд в комисии или в особени юрисдикции, те се заместват със съдии от Върховния съд на Народната република.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 42, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 43. Административните актове, които подлежат на обжалване пред Върховния административен съд, съгласно чл. 29, точка първа, от закона за административното правосъдие, но които не са обжалвани до влизането на Конституцията в сила, не подлежат на обжалване пред Върховния съд на републиката.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 43, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 44. Лицата, които са освободени или ще бъдат освободени от държавен изпит, могат да бъдат избирани за съдии и без да са положили такъв изпит.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 44, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 45. Във връзка с изискванията на чл. 15 службата, прекарана на съдийска или прокурорска длъжност във Върховния касационен съд или във Върховния административен съд, както и на приравнена с тия служби длъжност, се защита като служба във Върховния съд на Народната република; службата, прекарана на длъжност член, заместник-прокурор или подпредседател на апелативен съд и на приравнена с тия служби длъжност, се защита като служба на председател на областен съд, а службата, прекарана на съдийска или прокурорска длъжност във военен съд, се приравнява на съдийска служба.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 45, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 46. Заварените при влизане на този закон в сила съдии в околийските и областните съдилища продължават да изпълняват службата си до освобождаването им от длъжност.“

По произвеждането на избора съдиите се назначават, увольняват и преместват съгласно досега действащия закон за устройството на съдилищата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 46, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 47. Организацията, правата и функциите на взаимноспомогателната каса при Министерството на правосъдието се уреждат с правилник, одобрен с указ на Президиума на Народното събрание.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 47, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Тихолов (с): (Чете)

„Чл. 48. Настоящият закон отменя закона за устройството на съдилищата от 1934 г., с изключение на онази глава от същия, с която се урежда Взаимноспомогателната и осигурителна каса — до уреждане на този въпрос с указ на Президиума на Великото народно събрание или отделен закон — и с изключение на правата по чл. 29а от същия закон.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които приемат чл. 48, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към разглеждане на следната точка, девета, от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за Прокуратурата.

Моля докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„ЗАКОН

за Прокуратурата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавieto на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„I. Прокурори.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с първото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 1. Прокуратурата в Народната република България е орган на Народното събрание и има за задача да пази и защитава установения от Конституцията демократичен държавен и обществен ред и законността в страната.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 1, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 2. За осъществяване на тази задача прокурорите:

а) упражняват надзор за точното изпълнение на законите от всички правителствени органи, длъжностни лица и граждани и от всички държавни и обществени учреждения, организации и предприятия;

б) предприемат наказателно преследване за извършените престъпни деяния, поддържат обвинение и дават заключения по наказателни дела пред съдилищата;

в) упражняват надзор за основателността на задържането под стража и разпореждат за освобождаването на незаконно задържани лица;

г) разпореждат за привеждане на присъдите в изпълнение и следят за правилното изтърпяване на наказанията;

д) дават заключения по граждански дела в случаите, предвидени от закона, и когато те намерят това за необходимо;

е) обжалват в защита на държавния или обществен интерес административни актове, които не са съобразени с закона, и

ж) привличат вниманието на длъжностните лица и обществените служители за всяко тяхно действие, което не е съобразно с разпоредбата на правителството, и съобщават за това на по-горните органи на властта, когато намерят това за необходимо.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 2, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 3. Начело на Прокуратурата стои главният прокурор на Народната република. При Главната прокуратура има помощник-главен прокурор и прокурори.“

Освен тях в страната има и областни и околийски прокурори; те могат да имат заместници.

При областните и околийските прокуратури могат да се назначават и допълнителни заместници-прокурори.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 3, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 4. Главният прокурор на републиката се избира от Народното събрание за срок от пет години.“

Всички останали прокурори се назначават и увольняват от главния прокурор на републиката.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 5. За прокурор може да бъде назначено лице, което отговаря на следните изисквания:

- а) да е български гражданин;
- б) да е завършил правните науки;
- в) да не е лишено от някое от правата по чл. 30 от наказателния закон;

г) да не се намира под следствие или съд или да не е осъждано за престъпление, което се наказва със строг тъмнен затвор, както и за следните престъпления: по носене на военната тежоба и против държавната въоръжена сила, против обществен ред, подправка на парични знаци, лъжесвидетелстване или лъжовна клетва, против гражданското състояние, разврат, кражба, обсебване, изнудване, укриване, измама и злоупотребление на доверие, подправка на документи и други знаци и по служба и адвокатско звание, макар и да е освободено от наказание по давност или по помилване или да е реабилитирано или амнистирано, с изключение на амнистираните политически престъпления, извършени до 9 септември 1944 г.;

д) да не е било обявено в неспособност и да не е поставено под пълно или ограничено запрещение;

- е) да няма фашистки или реставраторски прояви и
- ж) да няма физически и душевни недостатъци, които би пречили на службата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 5, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Преди последната алинея на този член комисията прибавя две нови алинеи и членът добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 6. За допълнителни заместници-прокурори се назначават лица, които са издържали държавен изпит, съгласно закона за устройството на съдилищата;

за заместници околийски прокурори — лица, които са прослужили като допълнителни заместници-прокурори три години;

за околийски прокурори — лица, които са прослужили като заместници околийски прокурори три години;

за заместници областни прокурори — лица, които са прослужили като околийски прокурори три години;

за областни прокурори — лица, които са прослужили като заместници областни прокурори три години;

за прокурори при Главната прокуратура — лица, които са прослужили като областни прокурори три години.

Съдии, следователи и адвокати могат да бъдат назначавани за прокурори, ако имат служба или адвокатска практика толкова години, колкото би било необходимо да прослужат като прокурори за съответната длъжност.

Софийските областни и околийски прокурори имат една степен по-горна от прокурорите при другите прокурорски надзори.

Прокурори, проявили по службата си особени способности и усърдие, могат да бъдат повишени непосредствено в по-горна степен, без да се спазват изискванията на предшествуващата алинея.

Лицата, които са освободени от държавен изпит, могат да бъдат назначени за прокурори и без да са положили такъв изпит.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 6, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 7. Околийските прокурори могат да бъдат повишени на място след три прослужени години в степен заместници областни прокурори.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 7, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 8. Главният прокурор на републиката, неговият помощник и прокурорите при Главната прокуратура действуват в цялата територия на страната, областният прокурор и неговите заместници — в своя район, а околийският прокурор и неговите заместници — в околията.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 8, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 9. Главният прокурор на републиката е отговорен за своите действия пред Народното събрание.

Всеки прокурор е подчинен на по-горния по степен прокурор, а всички прокурори — на главния прокурор на републиката.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 9, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 10. Всяка година главният прокурор на републиката дава отчет пред Президиума на Народното събрание за дейността на Прокуратурата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 10, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 11. Главният прокурор на републиката може да сезира Върховния съд, за да се произнесе по въпроси, които на практика подигат съмнение или не се решават еднакво от съдилищата.

Той може да поиска от същия съд преглед на влезли в законна сила присъди и решения на съдилищата и на особените юрисдикции.

Главният прокурор на републиката може да сезира Президиума на Народното събрание, за да даде задължително за всички тълкуване на закона.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 11, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 12. Всеки прокурор може да възложи на непосредствено подчиня по степен прокурор да го замества временно в неговите служебни действия.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 12, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 13. Прокурорите са независими от другите органи на властта. При изпълнение на своите длъжности те действуват само въз основа на съществуващите закони и в интереса на народа.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 13, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 14. Прокурорите могат да разпоредят да бъдат възстановени съществуващи по-рано фактически положения, които са били изменени самоуправно.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 14, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 15. Във връзка с изпълнение функциите на прокурорите по този закон, те имат право да поискват от съдилищата и материални от всички правителствени органи, от длъжностни лица и граждани и от всички държавни и обществени учреждения, организации и предприятия.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 15, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„Чл. 16. Президиумът на Народното събрание може да спре или да отмени изпълнението на разпореденията на главния прокурор на републиката, които не са в съгласие с закона.

Всеки прокурор може да спре или да отмени изпълнението на разпореденията на по-долния по степен прокурор, а главният прокурор — разпореденията на всички прокурори.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 16, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

„II. Следователи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с второто подглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): В края на чл. 17 се прибавя една нова алинея и членът добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 17. За произвеждане на предварително следствие при прокурорските надзори има следното:“

Те се назначават и уволняват от главния прокурор на републиката,

Алинея седма на чл. 6 има съответно приложение и за следователите."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 17, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 18. За следователите се назначават лица, които отговарят на изискванията за заемане на длъжност заместник областен прокурор. Те могат да бъдат повишени на място след три прослужени години в степен областен прокурор."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 18, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 19. Следователите действуват под непосредственото ръководство на прокурора. При извършване на следствието те са длъжни да събират всички доказателства против и в полза на обвиняемия."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 19, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Този член претърпя някои изменения и добива следната редакция: (Чете)

"Чл. 20. Разкриването и разследването на престъпленията се извършва и от органи на народната милиция и от други административни органи в случаите, определени от закона.

При тия действия органите по предходната алинея са подчинени на прокурора и следователя и се намират под тяхно ръководство."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 20, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): В третото подзаглавие се заличават думите „и преходни“. (Чете)

„III. Общи разпоредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с третото подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 21. Седалищата и районите на прокурорите и на следователите се определят от главния прокурор на Народната република."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 21, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 22. При липса на подходящи кандидати за прокурори и следователи, могат да бъдат назначавани и лица с по-малка служба или адвокатска практика."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 22, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 23. Секретарите на прокурорите и на следователите се назначават от главния прокурор на републиката, а всички останали служители при прокурорите и следователите — от съответния прокурор."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 23, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): (Чете)

"Чл. 24. При встъпване в длъжност прокурорите и следователите дават следната клетва:

"Кълна се в името на народа да бъда верен на Народната република България, да пазя установения от Конституцията държавен и обществен ред и законността в страната и да изпълнявам съвестно своята длъжност. Заклех се."

Главният прокурор на републиката полага тази клетва пред Президентума на Народното събрание, останалите прокурори — пред непосредствено по-горния по степен прокурор, а следователите — пред областния прокурор.

Всички останали длъжностни лица при Прокуратурата и при следователите полагат клетва съгласно закона за държавните служители."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 24, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Възхва се нов чл. 25 със следното съдържание: (Чете)

"Чл. 25. Отпускайте на прокурорите, следователите и техните секретари се разрешават от главния прокурор, а на всички останали длъжностни лица — от съответните прокурори."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с новия чл. 25, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Възхва се и нов чл. 26 със следното съдържание: (Чете)

"Чл. 26. Дисциплинарните наказания са: мърене без или с лишаване от заплатата до 10 дни а за проявена неспособност, неподготвеност или постоянна небрежност при изпълнение на службата — уволнение от служба."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с новия чл. 26, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Създава се ново, четвърто, подзаглавие: (Чете)

„IV. Преходни разпоредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с новото, четвърто, подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Чл. 25 става чл. 27. (Чете)

"Чл. 27. Заварените при влизане на този закон в сила прокурори при съдилищата и съдни-следователи продължават да изпълняват службата си до освобождаването им от длъжност от главния прокурор на Народната република."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 27, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Владимир Димчев (к): Чл. 26 става чл. 28: (Чете)

"Чл. 28. Повишението на място съгласно членове 7 и 18 може да бъде дадено едновременно с назначаването на лицата, ако те имат необходимата за това съдийска, прокурорска или следователска служба или адвокатска практика."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 28, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към разглеждане на оставената по-назад точка шеста от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за народната милиция.
Моля докладчика да го докладва.

Докладчик Никола Павлов (з): Другари народни представители! В комисията се правиха съвсем малобройни и предимно редакционни поправки в законопроекта, които ще ви докладвам при прочитането. (Чете)

„ЗАКОН

за народната милиция.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония народни представители, които са съгласни с така докладваното заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„I. Общи разпоредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония народни представители, които са съгласни с първото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

"Чл. 1. Народната милиция — рождба на всенародното антифашистко въстание на 9 септември 1944 г., е изпълнителен орган на държавната власт. Тя има за задача да поддържа обществен ред, спокойствие и сигурност на територията на Народната република България, да пази живота и честта на гражданите, държавните, обществените и частните имущества. Тя е пазител на правата и свободите, извоювани от народа.

В своята дейност народната милиция се ръководи само от интересите на народа, Народната република, от повеленията на Конституцията и законите, опирайки се на широката подкрепа на народа."

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 1 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 2. Народната милиция бива:

а) обща — която осъществява общите задачи на народната милиция, определени в чл. 6, върху цялата територия на Народната република;

б) особена — която има пряка задача да охранява държавни или обществени учреждения и предприятия, или други обекти, които ѝ бъдат възложени.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 2 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 3. Народната милиция, при изпълнение своите задачи, може да привлича за съдействие и граждански лица.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 3 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 4. Народната милиция осигурява изпълнението на наредбите и заповедите на народните съвети, издадени в кръга на тяхната компетентност.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 4 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„К. Устройство и задачи.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с второто подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 5. Министърът на вътрешните работи е върховен ръководител на всички видове народна милиция в страната. Той упражнява това ръководство чрез директора на народната милиция и други упълномощени от него лица.

Централен ръководещ орган на народната милиция е Дирекцията на народната милиция, начело на която стои директор.

Организацията на народната милиция, нейните подразделения, местослуженето и броят на служителите се определят от министъра на вътрешните работи с наредба.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 5 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 6. Предназначението на народната милиция е:

а) да поддържа обществения ред, спокойствие и сигурност в страната;

б) да пази живота, правата, свободите и честта на гражданите;

в) да пази държавните, обществените и частните имущества;

г) да води борба срещу стопанските вредителства и спекулата;

д) да бди за запазване на обществения морал и води борба срещу социалните злини;

е) да следи за опазване на държавната тайна и води борба срещу шпионите и диверсантите;

ж) да взема мерки за предотвратяване на престъпните деяния;

з) да разкрива престъпленията от общ характер, да разследва и предава престъпниците на прокурорските и съдебни власти, както и да съдейства за изпълнение на присъдите;

и) да контролира производството, търговията и ползуването на взривовещите и оръжията;

к) да регистрира движението на населението и контролира чужденците;

л) да контролира и отчита движението на превозните средства в страната;

м) да съдейства за осигуряване на пасивната противовъздушна и химическа отбрана;

н) да оказва първа помощ на пострадали при нещастни случаи, престъпления, бедствия и др.;

о) да контролира изпълнението на разпоредбите за свикване на публични събрания;

п) да съдейства на другите държавни органи в случаите, предвидени в законите и правилниците;

р) да изпълнява всички други задължения, възложени ѝ по законите и правилниците в страната.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 6 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 7. Особената милиция (ж. п. милиция, митническа, горска, милиция по предприятия, заводи, банки, мини и др.) има за главна задача да охранява държавни и обществени учреждения, предприятия или техни обекти.

В района на обектите, които охранява, или във връзка с тяхната охрана, тя има правата и задълженията на общата милиция.

При подбора на служителите в особената милиция се вземат пред вид и изискванията, на които те трябва да отговарят, с оглед характера на службата им.

Обектите за охрана на особената милиция се утвърждават от Министерския съвет, по предложение на министъра на вътрешните работи.

Организацията, назначението и службата на особената милиция, както и взаимоотношенията между особената милиция и ръководителите на учрежденията или предприятията, чиито обекти тя охранява, се уреждат с правилници, одобрени от Министерския съвет, по доклад на министъра на вътрешните работи.

Особената милиция се издържа от кредитите, предвидени в бюджетите на учрежденията или предприятията, чиито обекти охранява.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 7 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„И. Личен състав.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с третото подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 8. Народната милиция е организирана върху началата на степенуваност на длъжностите и чиновете на милиционерските служители.

Чиновете в народната милиция са:

Висши команден състав:

Генерал-полковник от милицията
Генерал-лейтенант от милицията
Генерал-майор от милицията.

Старши команден състав:

Полковник от милицията
Полподполковник от милицията
Майор от милицията.

Среден команден състав:

Капитан от милицията
Поручик от милицията
Подпоручик от милицията
Кандидат-офицер от милицията.

Младши команден състав:

Уредник от милицията
Старши милиционер I степен
Старши милиционер II степен.

Реднически състав:

Младши милиционер I степен
Младши милиционер II степен
Редник.

На всички оперативни длъжности в народната милиция, установени в щата, отговарят определени чиновове, което се урежда с правилник.“

Председателстваващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 8 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 9. В милиционерския команден състав, при различни чиновове и длъжности, старши е този, който има по-голям чин. При еднакви чиновове и различни длъжности — този, който има по-горна длъжност. При еднакви чиновове и длъжности — този, който е старши в чин по общото старшинство.

Когато в едно отделение един началник с по-малък чин заема по-горна длъжност, той е по-старши спрямо началниците, които заемат по-долни длъжности, макар и да имат по-големи чиновове.

В редническият състав старши е този, който за всеки отделен случай бъде назначен за такъв от началника, а в останалите случаи старшинството се определя според прослуженото време и длъжността.

Милиционерските чиновци са присъщи само на народната милиция и не създават никакви права и задължения, освен предвидените в милиционерските закони и правилници.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 9 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 10. За подготовка на кадри за народната милиция се организират висши и нисши училища и курсове.

В тези училища и курсове се обучават и служителите от особената милиция.

Униформата и отличителните знаци на оперативните милиционерски служители от общата и особената милиция се установяват в правилник, одобрен от Министерския съвет по доклад на министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 10 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 11. Висшият команден състав в народната милиция се назначава с указ.

Всички останали служители — с заповед на министъра или упълномощено от него лице.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 11 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 12. Оперативните милиционерски длъжности могат да се заемат от служители, които имат съответните милиционерски чинове, предвидени в закона.

Допуска се една милиционерска длъжност да се заема от служител с непосредствено по-горен или два по-долни чина за длъжността.

Когато за една служба в народната милиция няма кандидати с необходимия образователен или служебен ценз, министърът на вътрешните работи може да разрешава назначаването и на такива лица, които са достатъчно подготвени да я заемат, но нямат предвидения ценз.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 12 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 13. Производството на висшия и старшият команден състав в по-горен чин се извършва с указ, а останалите милиционерски чиновци — с заповед на министъра на вътрешните работи.

Условията на производството и редът за съставяне на атестациите се уреждат с правилник.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 13 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 14. Повишение в по-горна длъжност, преместване, уволнение, награда и дисциплинарни наказания на служителите в народната милиция се извършва по реда на специален правилник, утвърден от Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 14 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 15. Оперативните служители от народната милиция и служителите от службите по чл. 66 за престъпления, извършени във връзка със службата, могат да се предават, по предложение на министъра на вътрешните работи или упълномощено от него лице, на военните съдилища и отговарят по военно-наказателния закон.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 15 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„IV. Особени права и задължения.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладваното подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 16. Оперативните милиционерски служители получават безплатно облекло, оръжие, снаряжения и храна или порцион.

Административните и технически служители в народната милиция, ако имат чиновци или са приравнени, се ползват със същите права.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 16 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 17. Милиционерските служители, загинали през време на службата, се погребват на държавни разходи и им се отдават почести според чиновците им.

На наследниците на загиналите се дава еднократна помощ до размер на едногодишна заплата.

В случай че милиционерски служител, загинал при изпълнение на службата, е проявил изключителна храброст и преданост към народа и Народната република, на наследниците му се отпуска пенсия до размер на пълната му заплата, по доклад на министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 17 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 18. На гражданите, които се привличат за съдействие на народната милиция, може да се даде храна и парично възнаграждение, когато изпълняват възложените им задачи. За тях важат и разпореденията на чл. 17.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 18 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 19. Лицата, постъпили на служба в народната милиция, са длъжни да служат в нея най-малко три години, а милиционерските офицери и завършилите милиционерски училища — пет години, където и да бъдат изпратени на служба.

Всеки милиционерски служител при постъпване на служба дава декларация, че се задължава да прослужи минималния срок, предвиден по-горе.

Оперативният състав на народната милиция може да бъде задължен да работи нощем и в празнични дни.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 19 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„V. Изпълнение на службата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладваното подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 20. При важни и неотложни задачи, при обществени бедствия, подпомагане болни или ранени, преследване престъпници или предаване важни съобщения милиционерските служители могат да използват държавни, обществени и частни превозни средства, на кредит, срещу представяне на служебна лична карта, за което се издава специална наредба.

Органите на БДЖ, паракордите и други държавни, обществени или частни превозни средства са длъжни да оказват пълно съдействие на служителите на народната милиция.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 20 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 21. Милиционерските подразделения си служат с предимство и на кредит с всички почтенски, телефонни, телеграфни, радио и други съобщения в страната, за служебни нужди, а милиционерските служители — срещу представяне на служебна лична карта.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 21 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 22. Милиционерските служители при изпълнение на службата си се ръководят от законите, правилниците и наредбите, които трябва да изпълняват точно и добросъвестно. На тях е забранено да си служат с заплашване или насилие. Всяко злоупотребиение с власт строго се наказва.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 22 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 23. Милиционерските служители са длъжни да изпълняват точно и безпрекословно заповедите на своите началници, освен онези, с които се заповядва явно престъпление.“

Ако подчиненият изпълни точно служебната заповед на своя началник, за последиците отговаря само началникът.

Ако той извърши явно престъпление по заповед на своя началник, за последиците отговаря началникът и изпълнителят.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 23 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 24. Милиционерските служители винаги и всякъде са длъжни да бъдат за запазване на обществения ред, спокойствие и сигурност, да пазят държавните, обществените и частните имущества, да пазят живота, правата, свободите и честта на гражданите, да възпрепятствуват извършването на престъпни деяния и вземат мерки за залавяне на престъпниците, независимо дали в момента изпълняват или не службата си.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 24 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 25. Милиционерският служител не може да напусне възложената задача или изпълнението на службата си без важна и неотложна служебна нужда, дори ако това е свързано с опасност за живота му. Ако е на пост — строго съблюдава и разпоредбите на инструкцията за поста.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 25 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 26. Милиционерските служители са длъжни строго да пазят служебната тайна както през време на службата, така и след уволнението им.“

Служебна тайна е всичко, което служителят е узнал по време и във връзка със службата и което, ако стане известно другиму, би могло да причини вреда на службата, на държавните или народни интереси или интересите на отделни граждани.

Даване сведения относно службата (алинея втора) от милиционерските служители, включително и пред съдебните власти, става само с разрешение на преките началници.

Забранява се на милиционерските служители да издават книги, печатни произведения или да дават сведения за обнародване, които имат връзка със службата (алинея втора), без разрешение на погорните началници.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 26 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 27. Всеки гражданин има право да се обръща устно или писмено към органите на народната милиция за всяко престъпление, което застрашава него или други граждани, и да иска помощ. Органите на народната милиция са длъжни, в кръга на своята служба, да вземат бързо надлежните мерки.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 27 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VI. Милиционерски Действия
Наредби и заповеди.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладваното подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 28. За изпълнение на задачите, възложени на народната милиция по този или други закони, министърът на вътрешните работи издава наредби и заповеди.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 28 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 29. В изпълнение на закона, правилниците и наредбите милиционерските органи, в кръга на своята компетентност, издават заповеди.“

Милиционерските заповеди биват писмени, устни или чрез особени знаци.

Те трябва да бъдат съобщени на лицата, за които се отнасят, по начин, който дава достатъчно възможност да бъдат узнати от тях.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 29 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 30. Всяка наредба и заповед трябва да съдържа указание до кого се отнася, конкретни разпоредения, дата и място на издаването, длъжност и подпис на издателя.“

Наредбите и писмените заповеди, които се отнасят до гражданите, трябва да се мотивират и да бъдат указани законите, на които се основават.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 30 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Предупреждения“

Чл. 31. Милиционерските органи могат да поканят едно лице, заподозряно в извършване на престъпни деяния, и го предупредят с протокол да се въздържа от извършване на престъпната дейност.

Към такова предупреждение се пристъпва по писмено оплакване или по служебна преценка.

За предупреждението се съставя протокол по реда, уреден в правилника. Предупрежденият декларира, че ще се въздържа от извършване на престъпно деяние.

Неизпълнението на даденото обещание се счита като неизпълнение на милиционерска заповед и се наказва като такова, ако не съществява състава на друго по-тежко престъпно деяние.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 31 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Задържания“

Чл. 32. Никой гражданин не може да бъде задържан повече от 48 часа без постановление на съдебните органи или прокурора (чл. 82 от Конституцията).

Органите на народната милиция могат да задържат граждани само в случаите, предвидени в закона за наказателното съдопроизводство и по силата на писмена заповед. Министърът на вътрешните работи определя кои органи на народната милиция могат да издават такива заповеди.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 32 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): В този член се прибавя нова буква „з“ и текстът става така: (Чете)

„Чл. 33. Без предварителна заповед може да бъдат задържани лица:

а) за предотвратяване или отстраняване на непосредствена опасност от престъпление в случай че всяко забавяне би причинило значителни щети;

б) за прекратяване извършването на едно престъпление, ако други мерки биха били безрезультатни;

в) в случаите на чл. 78 от закона за наказателното съдопроизводство.“

За всяко задържане милиционерските органи донасят незабавно на прекия си началник.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 33 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 34. При задържането милиционерският орган трябва да се легитимира и покани задържания да го придружи до мястото, където явяването му е необходимо. Той се съобразява с възможностите на гражданина и нуждите на службата.“

Ако е необходимо задържането да трае по-дълго от 48 часа, трябва да се иска съгласието на надлежния прокурор по реда на закона за наказателното съдопроизводство.

Военнослужачи се задържат от народната милиция в случаите на чл. 33 и другите особени закони, за които се уведомява военното комендантство или съответната военна част.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 34 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Покани и принуждения

Чл. 35. Милиционерските органи, в изпълнение на своите задачи, могат да призават всекиго в служебните си помещения или в местата, където действуват.

Всеки милиционерски орган, в кръга на своята компетентност, може да покани устно едно лице да го придружи до мястото, където явяването му е необходимо за определена милиционерска задача.

Милиционерските органи в такива случаи трябва да се съобразяват със свободното време и възможностите на поканеното лице и се стремят да изпълнят задачата си в по-късо време.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 35 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 36. Когато едно лице не изпълнява доброволно милиционерска задача или запрещение, срещу него може да се упражни необходимото принуждение.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 36 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 37. Милиционерските органи могат да отстранят, поведат или унищожат някои вещи, които пречат за изпълнение на една законна милиционерска задача, ако по друг начин това не може да бъде постигнато.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 37 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Употреба на оръжие

Чл. 38. При изпълнение на олулбата милиционерският орган може да употреби оръжие в следните случаи:

- за отблъскване на нападение, насочено срещу самия него или обекта, който пази;
- да защити живота на други лица;
- при залавяне на опасен престъпник или арестант, който бяга;
- да сломи противозаконна съпротива, на която се е натъкнал при изпълнение на важна служебна задача, ако други мерки биха били безрезультатни.

В горните случаи милиционерският орган е длъжен да употреби оръжието като крайна мярка, като най-напред употреби по-малко опасно средство и пази човешкия живот, щом това е възможно.

Забранена е употребата на оръжие срещу деца.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 38 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 39. Милиционерският служител, който се намира под команда, не може да употреби оръжие без заповед на началника си. Последният е длъжен, ако обстоятелствата позволяват, да предупреди преди употребата на оръжието.

За всяка употреба на оръжие се донася на прекия началник.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 39 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Дознания и следствия

Чл. 40. Дознанията и следствията и всички действия по тях се извършват по реда и при условията на закона за наказателното съдопроизводство, под надзора на прокурора.

Милиционерските следователи могат да извършват всички действия на съдните-следователи.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 40 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 41. Влизането в частни жилища, претърсванията и изземването от органите на народната милиция се извършват в случаите, предвидени в закона за наказателното съдопроизводство, или за да се предотврати непосредствена опасност от престъпление.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 41 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 42. Влизането, претърсването и изземването в частни жилища може да се извърши от всеки милиционерски орган, без предварителна заповед, ако всяка забава би допринесла значителна вреда, за което се донася незабавно на прекия началник.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 42 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 43. Предмети, обявления, плакати и др. изложени на обществени места, които засягат общественния ред или морал, се изземват и предават на съдебните власти или се унищожават.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 43 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VII. Надзорни действия

Публични събрания

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с така докладваното подзаглавие, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 44. Народната милиция се грижи за запазване на реда при събрания, митинги и манифестации. За публичните събрания инициаторите са длъжни да уведомяват местното милиционерско управление 4 часа преди започването му; за събрания по случай избори — 2 часа, а за митинги, манифестации, конгреси, конференции, чествувания и др. — 3 дни.

В заявлението се посочва:

- Мястото, денят и часът на събранието.
- Дневният ред и имената на гражданите, които ще говорят.
- Програмата и планът за движението на манифестацията, ако имат такава.

Уведомление не се прави за организационни събрания на законно съществуващи организации, на които се събират само техни членове и разискват прясци на организацията въпроси.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 44 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 45. Управата на Народния съвет, по доклад на съответния началник на милицията, може да измени датата, мястото на насроченото събрание, да измени пътя, по който ще мине манифестацията, или да ги забрани, ако две или повече събрания са насрочени през едно и също време на близки места и съществува опасност за нарушаване на общественния ред, ако има опасност да бъдат засегнати върховните интереси на Народната република, добрите и отношения с другите страни или при епидемия.

На всяко публично събрание могат да присъствуват представители на народната милиция. По искане на председателя на събранието те са длъжни да му дават съдействие за оазване на реда.

Събрания и манифестации, които стават без спазване разпоредбите на закона, не се допускат.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 45 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Дружества и организации

Чл. 46. Дружествата и организациите с идеални цели не могат да действуват законно, ако уставите им не са утвърдени от Министерството на вътрешните работи. Измененията и допълненията на уставите се утвърждават по същия ред.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 46 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 47. Заявления за утвърждаване на уставите на организации и дружества с идеални цели се подават от управителните им тела заедно с учредителния протокол, устава, списък на членовете-основатели и списък на новозбраното управително тяло, подписани от същото в три екземпляра в Министерството на вътрешните работи, а за провинцията чрез околийските началници на народната милиция.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 47 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 48. Министерът на вътрешните работи може да откаже утвърждаването на устава на едно дружество или организация или да прекрати тяхното съществуване, ако:

а) целите, средствата или устройството му противоречат на Конституцията, законите, на установения държавен и обществен ред или на обществения морал;

б) ако си поставя за цел да отнеме или нахвърни правата или свободите на българския народ, извоювани с народното въстание от 9 септември 1944 г. и обезпечени от Конституцията, да проповядва расова омраза, национална ненавист, фашистка и антидемократична идеология или улеснява империалистическа агресия;

в) ако съществуването му може да застраши националната независимост и държавен суверенитет на страната или да попречи на добрите отношения с другите демократични народи;

г) ако в ръководното му тяло са избрани или назначени лица с фашистки прояви или осъждани за противонародна дейност.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 48 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 49. С наредба на министъра на вътрешните работи или по искане на органите на народната милиция организациите са длъжни да представят в местните милиционерски управления сведения за управителните тела и отговорни служители, протоколи, бюджети и други.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 49 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Общодостъпни заведения, курсове и бюра

Чл. 50. Народната милиция през своите органи упражнява контрол над общодостъпните заведения, като хотели, ханове, гостилници, кръчми, кафенета, кина, театри и др., а също така информационните и куриерски бюра, курсове и др. За тази цел тя има право:

а) да издава наредби и заповеди за поддържане добрия ред и спокойствието, да следи за поведението на лицата, които работят там или ги посещават;

б) да разпорежда закриване на такива заведения, курсове или бюра, временно или завинаги, в случаите, когато се установи, че в тях се устройват хазартни игри, беззастъпенни деяния или се събират обществено опасни лица, или ако съдържателите им систематически нарушават законите и наредбите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 50 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 51. Който иска да открие общодостъпно заведение, курс или бюро, посочено в предходния член, трябва предварително да се συμβли с разрешително.

Милиционерските разрешения се издават на български граждани, които имат пълнолетие, не са осъждани за престъпление от общ характер и нямат фашистки прояви.

Милиционерските разрешителни важат за срок от една година. Съдържателите на хотели, ханове и други подобни заведения са длъжни да водят книга за отседналите в тях лица.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 51 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Мерки спрямо общественно опасни лица

Чл. 52. Народната милиция може да задържа и изпраща в трудово-възпитателни общежития или на ново местожителство лица с фашистки и антинародни прояви, които са опасни за обществения ред, държавната сигурност или разпространяват зловредни и лъжливи слухове.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 52 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 53. Такива мерки народната милиция взема и спрямо:

- а) изнудвачи, измамници и рецидивисти;
- б) сводници, сутеньори и лица, опасни за обществения морал;
- в) комарджии, просяци и лица със скандално поведение;
- г) спекуланти и чернороботчици.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 53 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 54. Задържането и изпращането в трудово-възпитателни общежития или установяването на ново местожителство за лицата по чл. 53 става по заповед на министъра на вътрешните работи или упълномощено от него лице, а за лицата, посочени в чл. 52 — с заповед на министъра на вътрешните работи след вземане съгласието на главния прокурор на Народната република.

Срокът за престояване в трудово-възпитателно общежитие не може да бъде по-голям от една година, освен ако не бъде продължен с нова заповед по горния ред.

Установяването на ново местожителство може да бъде за постоянно или временно.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 54 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 55. За реда и устройството на трудово-възпитателните общежития се издава правилник.

Лицата, установени на ново местожителство, не могат без разрешение да го напускат. Ако е нужно може да им бъде наложено да се разписват в местното милиционерско управление. Когато възворените нямат средства за препитание и не могат сами да си намерят работа, местното милиционерско управление взема мерки да ги настани на работа.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 55 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„VIII. Отношения и сътрудничество с другите органи на държавата и гражданите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с осмото подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 56. Съдебните власти във връзка с разкриване на престъпления и в други определени от закона случаи, могат да дават нареждане на органите на народната милиция.

Прокурорите контролират следствените милиционерски служби, които извършват дознания и следствия.

Народната милиция дава съдействие на всички други органи на държавата в случаите, показани в законите и правилниците.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 56 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 57. Изпълнението на заповедите или исканията по предходния член се предоставя на органите на народната милиция. Те носят отговорности само за начина на изпълнението на заповедите или исканията, а също и когато откажат да ги изпълнят.

Органите на народната милиция могат да поискат, тези заповеди или искания да им бъдат дадени в писмена форма и да се укажат законите, на които се основават.

При противоречиви заповеди и искания на различни органи или съмнение милиционерският орган отнася въпроса за разрешаване при прекия си началник. При спор може да се поиска издаването на обща заповед на надлежните началници.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 57 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 58. Народната милиция може да иска съдействие от войската в случаите и по реда на инструкцията, издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на народната отбрана.

На местопроизшествието народната милиция и войската действуват единно под командването на по-старшия началник, а ако са еднакви по старшинство, командва милиционерският началник.

Другите държавни органи в случаите, предвидени в законите, правилниците и наредбите, са длъжни да дават съдействие на народната милиция. Обществениите организации и гражданите при бедствия, безредици и за залавяне на престъпници са длъжни да оказват съдействие на народната милиция.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 58 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„IX. Обжалване на милиционерските действия.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 58 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 59. Всеки гражданин, който смята, че действията на милиционерските служители съставляват превишение на власт или са незаконни, а също и срещу бездействиата им, има право да даде жалба пред непосредствените или по-горните им началници.

Действията на служителите от особената милиция, на гражданските лица, повикани за съдействие на народната милиция, се обжалват по реда за обжалване на действията на общата милиция.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 59 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 60. Милиционерският началник, пред когото е постъпила жалба, е длъжен незабавно да я разгледа и поиска обяснение от служителя, действията на когото се обжалват, и направи необходимите разпоредения.

Жалби срещу действията на милиционерите и старшите милиционери могат да се правят и устно, като се записват в особена за това книга при милиционерското управление. Тези жалби се разглеждат от надлежния началник в тридневен срок.

Министърът на вътрешните работи с заповед може да установи и друг ред за подаване и разглеждане на жалби срещу милиционерските действия.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 60 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„X. Наказания.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с десетото подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 61. Който не изпълни никак или не изпълни както трябва една законна милиционерска наредба, заповед, предупреждение или покана, се наказва с глоба до 30.000 лв., ако в друг закон не е предвидено по-тежко наказание.

Който свика публично събрание без да е изпълнил разпоредбите на закона, се наказва с глоба до 30.000 лв.

Наказанията за тия нарушения се налагат от директора на народната милиция или други органи на народната милиция, определени от министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 61 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 62. За нарушения по наказателния или други закони народната милиция издава наказателни заповеди, ако по реда на закона и се възлага налагане на наказанията.

Ако в съответния закон не са предвидени милиционерските органи, които могат да издават наказателни заповеди, и редът за тяхното издаване, то министърът на вътрешните работи ги определя.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 62 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Г-н докладчик! Една минута!

Г-да народни представители! Тъй като часът е 9, съгласно правилника, трябва да искам вашето съгласие да продължим заседанието и след 9 ч.

Ония г-да народни представители, които са съгласни, настоящото заседание да продължи и след 9 ч. тази вечер, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„XI. Институт „Милиционерско дело“.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с единадесетото подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 63. При Министерството на вътрешните работи се учредява институт „Милиционерско дело“ с задача да съдействува за общото културно развитие и професионална подготовка на служителите в народната милиция. Той организира курсове, библиотеки и изложби, издава книги и списания, издържа стипендианти, пропагандира делото на народната милиция веред обществото и го запознава с нейните цели, задачи и нужди и подпомага материално нуждаещи се милиционерски служители.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 63 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 64. Институтът „Милиционерско дело“ е юридическа личност със седалище в София и се управлява от управителен съвет, назначаван ежегодно от министъра на вътрешните работи.

Той се представлява от председателя на управителния съвет или натоварено от него лице.

За устройството и дейността на института, както и контрола над него се издава наредба от министъра на вътрешните работи.

Бюджетът на института се изработва от управителния съвет и одобрява от министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 64 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 65. Институтът „Милиционерско дело“ се издържа от:

1. Помощи, отпускани от държавата, обществени и частни лица.
2. Разни постъпления, от продажба на списания, книги и друга дейност.

Институтът не реализира печалби. Той се освобождава от данъци, налози, мита, такси, бери и други облагания.

Институтът „Милиционерско дело“ е пръвотприемник на фондация „Милиционерско дело“ и фондация „Административен печат.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 65 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„XII. Особени и преходни разпоредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с дванадесетото подзаглавие, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 66. С заповед на министъра на вътрешните работи разпоредбите на настоящия закон, изцяло или отчасти, могат да бъдат приложени или приспособени и за други държавни служби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 66 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 67. След влизане в сила на настоящия закон се оставят нови атестации на оперативните служители от народната милиция и се извършват производствата според закона.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 67 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

„Чл. 68. За изпълнение на този закон министърът на вътрешните работи издава правилници и наредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 68 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Никола Павлов (з): (Чете)

Чл. 69. Настоящият закон отменя наредбата-закон за народната милиция, закона за държавния надзор върху дружествата и сдружаванията, наредбата-закон за трудово-възпитателните общежития, наредбата-закон за трудово-възпитателните общежития на политически опасни лица, закона за митническата и акцизна стража, закона за горската стража, закона за градската полиция, закона за селската полиция, закона за ограничаване на престъпленията против личната и обществена безопасност, закона за полицията на селските общини, членове 1—5 от наредбата-закон за реда по железните пътища, членове 143—155 от закона за подобрене земеделското производство и опазване на полските имоти, членове 42—44, 45, алинея първа, 50, 52, алинея втора, забележка II и второто изречение на алинея втора на чл. 54 от закона за горите, всичките им изменения и допълнения и всички други закони, които му противоречат.

Думите „и горски стражари“ в чл. 46 и думите „горските стражари“ в първото изречение на алинея втора на чл. 54 се заличават.“

Изпълнението на настоящия указ се възлага на министъра на вътрешните работи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 69 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Подиредседатели: { Д-р ГЕОРГИ АТАНАСОВ
АТАНАС ДРАГИЕВ

Г-да народни представители! Дневният ред е изчерпан. Имаме още две точки: десета — второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на наказателния закон и точка единадесета — второ четене на законопроекта за отчуждаване едрата градска покрита недвижима собственост, обаче тези закони не са готови още за второ четене и ще останат за следващото заседание.

Следващото заседание ще стане утре в 15 ч.

Бюрото на Великото народно събрание предлага, това заседание да има следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За гражданството.
2. За стопанисване и ползуване на горите.
3. За изменение и допълнение на наредбата-закон за разпространение на вестниците и периодическите издания.

Одобрение на предложенията:

4. За приемане на държавна служба по ведомството на Министерството на електрификацията, водите и природните богатства чехословакия поданик инж. Павел Евдокимов Перебийнос.

5. Избор на законодателен съвет.

Второ четене за законопроектите:

6. За изменение на наказателния закон.
7. За отчуждаване едрата градска покрита недвижима собственост.

Който г-да народни представители са съгласни с този предложение на бюрото, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 21 ч. 10 м.)

Секретар: ТОДОР ТИХОЛОВ

Помощник на стенографите: ТОДОР АНГЕЛИЕВ